

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา
จังหวัดชลบุรี

ภาวิศ อินทร์ชม

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารทั่วไป
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
มิถุนายน 2558
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากหลายท่านที่ได้อนุเคราะห์ให้ความช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์ ดร.รชฎ จันทร์น้อย อาจารย์ที่ปรึกษาที่ให้คำแนะนำ ชี้แนะ และช่วยแก้ไขข้อบกพร่อง ส่งผลให้การศึกษาสำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงในความกรุณาไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ของวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพาทุกท่านที่ได้ถ่ายทอดความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ ทำให้ผู้วิจัยนำความรู้ที่ได้มาผสมผสานจนสามารถทำงานวิจัยได้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.เลื้อชัย วงษ์ทอง อาจารย์ประจำ วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา อาจารย์ยุทธกิจ เจียรสุวรรณภาส อาจารย์ประจำ วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา และ ดร.วิวัฒน์ คำชาย รองนายกเมืองพัทยา ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยขอขอบคุณนายกเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ที่ให้ความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัย และขอขอบคุณประชาชนในเขตเมืองพัทยาทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล และเสนอข้อคิดเห็นต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัย ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณจากใจจริง

ภาวิศ อินทร์ชม

56930062: สาขาวิชา: การบริหารทั่วไป; รป.ม. (การบริหารทั่วไป)

คำสำคัญ: คุณลักษณะที่พึงประสงค์/ ประชาชนชุมชน/ ความคิดเห็นของประชาชน

ภาวิศ อินทร์ชม: คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี (DESIRED ATTRIBUTES OF COMMUNITY CHAIRPERSON BASED ON PUBLIC OPINION IN PATTAYA CITY, CHON BURI PROVINCE) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: รชฎ จันทร์น้อย, ปร.ค. 85 หน้า. ปี พ.ศ. 2558.

การศึกษาเรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา และการพักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครอง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างรายคู่ ใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างรายคู่ (Post hoc) โดยวิธี LSD ที่ระดับ .05

ผลการศึกษา พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ภาพรวมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากเมื่อจำแนกตามรายด้าน พบว่า ด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม ด้านภาวะผู้นำ ด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามลำดับ ส่วนผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีอายุและการพักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครองต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี แต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านบุคลิกภาพ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

56930062: MAJOR: GENERAL ADMINISTRATION; M.P.A.

(GENERAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: DESIRED ATTRIBUTES/ COMMUNITY CHAIRPERSON/ PUBLIC OPINION

PHAWIS INCHOM: DESIRED ATTRIBUTES OF COMMUNITY CHAIRPERSON
BASED ON PUBLIC OPINION IN PATTAYA CITY, CHON BURI PROVINCE.

ADVISOR: RACHATA CHANNOI, Ph.D. 85 P. 2015.

The purposes of this study were to investigate desired attributes of community chairperson based on public opinion in Pattaya City, Chon Buri Province and to compare their level of opinion as classified by personal factors, including age, monthly income, educational level, and residential area. The subjects participating in this study were 400 people. The instrument used to collect the data was a questionnaire. The statistical tests used to analyze the collected data included frequency, percentage, means, and standard deviation, and One-way ANOVA. To test the differences between pairs, LSD with a preset of a level of significant at 0.05 was operated.

The results of the study revealed that the level of desired attributes of community chairperson was found at a high level. Specifically, the attribute in relation to personality was rated with the highest means, followed by the attributes relating to ethic, morality, leadership, knowledge, ability in working, and human relationship, respectively. Based on the results from the comparison, it was shown that no statistically significant differences were found in the level of opinion toward the desired attributes of community chairperson among the subjects with different age, and residential area. Also, there were no statistically significant differences in the level of opinion toward the desired attributes of community chairperson, except that in relation to personality among the subjects with different educational level at a significant level of 0.05. Finally, no statistically significant differences were found in the level of opinion toward the desired attributes of community chairperson among the subjects with different amount of monthly salary, except those relating to personality, ethic, and morality at a significant level of 0.05.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำชุมชน.....	9
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการชุมชน.....	22
หน้าที่ในการทำงานทั่วไปของประธานชุมชนในเขตพื้นที่เมืองพัทยาตามระเบียบเมืองพัทยาว่าด้วยคณะกรรมการชุมชน พ.ศ. 2547.....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	37
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	38
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เกณฑ์การแปลผล.....	41
4 ผลการวิจัย.....	42
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	42
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชน ตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี.....	44
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ประชาชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล.....	54
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	65
สรุปผลการวิจัย.....	65
อภิปรายผล.....	67
ข้อเสนอแนะ.....	73
บรรณานุกรม.....	76
ภาคผนวก.....	79
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	85

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1	สรุปจากการศึกษา แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 36
3-1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 38
4-1	ข้อมูลทั่วไปตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 42
4-2	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับภาพรวมของคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ภาพรวม..... 44
4-3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ประชาชนชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านบุคลิกภาพ..... 45
4-4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ประชาชนชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านมนุษยสัมพันธ์..... 47
4-5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ประชาชนชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม..... 48
4-6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ประชาชนชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน..... 50
4-7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ประชาชนชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านภาวะผู้นำ..... 52
4-8	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชน ตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ..... 55
4-9	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชน ตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม ระดับการศึกษา..... 56

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-10 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านบุคลิกภาพ.....	57
4-11 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	57
4-12 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ด้านบุคลิกภาพ.....	59
4-13 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม.....	60
4-14 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามการพักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครอง.....	61
4-15 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	62

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เมืองพัทยา เป็นเขตปกครองพิเศษเขตหนึ่งที่ตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542 (เทียบเท่าเทศบาลนคร) ในเขตจังหวัดชลบุรี พัทยาแบ่งเขตการปกครองเป็น 4 ส่วน ได้แก่ พัทยาเหนือ พัทยากลาง พัทยาใต้ และหาดจอมเทียน (พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542, 2542) บทบาทหลักของเมืองพัทยาคือ การส่งเสริมและสนับสนุนในการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และรักษาความสงบและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของท้องถิ่นและชุมชนเป็นสำคัญ รวมทั้งเน้นประสิทธิภาพในการบริหารงานชุมชน

เมืองพัทยาให้ความสำคัญกับผู้นำท้องถิ่นในรูปแบบของคณะกรรมการชุมชน ซึ่งเมืองพัทยาได้กำหนด (ศาลาว่าการเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี, 2547) เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาชุมชนของตนเอง ร่วมกับหน่วยงานของรัฐหน่วยงานภาคเอกชน เมืองพัทยา และชุมชนอื่น เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการชุมชนเป็นไปในแนวทางที่พึงประสงค์

ระเบียบเมืองพัทยาวาดด้วยคณะกรรมการชุมชน พ.ศ. 2547 กำหนดให้ประธานชุมชนหรือผู้นำชุมชนเป็นตัวแทนของชุมชนในการทำหน้าที่ประสานงานกับเมืองพัทยาในการพัฒนาชุมชนสร้างความเข้าใจกันดีระหว่างผู้อยู่อาศัยในชุมชน โดยร่วมกันคิดร่วมกันทำ ร่วมกันแก้ไขปัญหา และร่วมกันพัฒนาตนเองเกี่ยวกับความเป็นอยู่ เศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น โดยมีการส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรในชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชนของตนเองให้มากที่สุดและส่งเสริมให้รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ตลอดจนส่งเสริมให้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตและกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะดำเนินการในชุมชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเอง และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของชุมชนด้วยตนเอง (ศาลาว่าการเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี, 2547) คณะกรรมการชุมชนประกอบด้วยประธานชุมชนหนึ่งคน รองประธานหนึ่งคน และคณะกรรมการชุมชนจำนวนไม่น้อยกว่าเก้าคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน เป็นตัวแทนของชุมชนทำหน้าที่ในด้านต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

ชุมชนในเขตเมืองพัทยา ประกอบด้วย 42 ชุมชน มีผู้นำชุมชนหรือประธานชุมชนทั้งสิ้น 42 คน จากการเลือกตั้งของประชาชนในพื้นที่ การดำเนินการหรือประสานงานในการดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับชุมชนกับหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน ซึ่งผู้อยู่อาศัยในชุมชนมีสิทธิที่จะได้รับ

การบริการในกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานรัฐบาลและเอกชนที่เกี่ยวข้องโดยเท่าเทียมกัน
 โดยผ่านคณะกรรมการชุมชน (ศาลาว่าการเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี, 2547)

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้นำชุมชนและบทบาทหน้าที่ของผู้นำชุมชนจึงมีส่วนสำคัญ
 ที่จะเป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนชุมชนสู่การพัฒนาท้องถิ่น โดยทำหน้าที่ประสานความร่วมมือ
 ของประชาชนในชุมชนให้เกิดความสามัคคีร่วมมือร่วมใจกันให้เกิดการพัฒนาในท้องถิ่น
 ผู้นำชุมชนจึงต้องเป็นบุคคลที่เป็นที่ยอมรับของคนในชุมชน โดยสามารถปฏิบัติภารกิจของชุมชน
 ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานองค์กรภายนอกชุมชน
 บทบาทของประธานชุมชนจึงมีบทบาทที่สำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่น

ในเขตพื้นที่เมืองพัทยามีความหลากหลายทางประชากรประกอบคุณสมบัติที่พึงประสงค์
 ของผู้นำชุมชน ในปัจจุบันการบริหารงานของประธานชุมชนยังขาดความเข้าใจในคุณสมบัติ
 ที่พึงประสงค์ของผู้นำชุมชน และบทบาทหน้าที่ในการบริหารงานภายในชุมชนในเรื่อง
 การสร้างความร่วมมือของประชาชนในชุมชนและประสานงานกับหน่วยงานราชการ จึงทำให้
 การบริหารงาน และการพัฒนาด้านต่าง ๆ ภายในชุมชนขาดความต่อเนื่องประชาชนขาดการมี
 ส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างแท้จริง เนื่องจากบทบาทของประธานชุมชนไม่สามารถเป็น
 แกนนำในการขับเคลื่อนพัฒนาด้านต่าง ๆ ของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์
 ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ซึ่งผลการศึกษ
 ดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการนำมาปรับปรุงแนวคิดและวิธีการบริหารงานของประธานชุมชน
 ให้ทราบถึงคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้นำชุมชน และบทบาทหน้าที่ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้
 อย่างเต็มศักยภาพ สามารถเป็นแกนนำขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 โดยปฏิบัติภารกิจของชุมชนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ เป็นชุมชนที่เข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเองได้
 เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งนี้ผลที่ได้รับจากการศึกษาเพื่อนำไปใช้ประโยชน์เป็นแนวทางในการสร้าง
 ความร่วมมือระหว่างประชาชนในชุมชน ประธานชุมชน และหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ให้เกิด
 การพัฒนาสร้างความก้าวหน้าให้แก่ชุมชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของ
 ประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชน
 ตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

14. ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน

15. ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านภาวะผู้นำ แตกต่างกัน

16. ประชาชนที่มีการพักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครองต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านบุคลิกภาพ แตกต่างกัน

17. ประชาชนที่มีการพักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครองต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกัน

18. ประชาชนที่มีการพักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครองต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม แตกต่างกัน

19. ประชาชนที่มีการพักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครองต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน

20. ประชาชนที่มีการพักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครองต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านภาวะผู้นำ แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ในครั้งมุ่งศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนจำนวน 5 ด้าน ดังนี้ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมศีลธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน และด้านภาวะผู้นำ

ขอบเขตด้านพื้นที่ศึกษา

การศึกษานี้มุ่งศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จากประชาชนในเขตพื้นที่เมืองพัทยา จำนวน

- 42 ชุมชน ได้แก่ (1) ชุมชนกระทิงลาย (2) ชุมชนเกาะล้าน (3) ชุมชนเขาตาโล (4) ชุมชนเขาน้อย (5) ชุมชน ซอยกอไผ่ (6) ชุมชนหนองอ้อ (7) ชุมชนซอยไปรษณีย์ (8) ชุมชนซอย 5 ธันวาคม (9) ชุมชนซอยยศศักดิ์ (10) ชุมชนตลาดเก่านาเกลือ (11) ชุมชนเทพประสิทธิ์ (12) ชุมชนทัพพระยา (13) ชุมชนบ้านหัวทุ่ง (14) ชุมชนพิทยากลาง (15) ชุมชน โปธิสัมพันธ์ (16) ชุมชนรุ่งเรือง (17) ชุมชนร้อยหลัง (18) ชุมชนลานโพธิ์ (19) ชุมชนวัดชัยมงคล (20) ชุมชนวัดช่องลม (21) ชุมชนวัดธรรมสามัคคี (22) ชุมชนวัดบุญย์กัญจนาราม (23) ชุมชนต้นกระบะก (24) ชุมชนบ้าน โรงไม้ขีด (25) ชุมชนหนองตะแบก (26) ชุมชนหนองพังแค (27) ชุมชน วอล์คกิ้งสตรีท (28) ชุมชนเจริญสุขพัฒนา (29) ชุมชนบ้านเนินทางรถไฟ (30) ชุมชนบ้านกระบะก (31) ชุมชนชุมสาย (32) ชุมชนพิทยาลัยพัฒนา (33) ชุมชนชัยพรวิถิ (34) ชุมชนหนองใหญ่บ้านบน (35) ชุมชนหนองใหญ่บ้านล่าง (36) ชุมชนพิทยาเหนือ (37) ชุมชนอรุโณทัย (38) ชุมชนชัยพฤกษ์ (39) ชุมชนมาบประคู่ (40) ชุมชนแหลมราชเวช (41) ชุมชนบงกช (42) ชุมชนเพนียดช้าง

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาของการศึกษา ใช้ระยะเวลาในการศึกษาประมาณ 7 เดือน ตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2557 ถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2558

นิยามศัพท์เฉพาะ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะของประธานชุมชนที่แสดงออกให้แก่ผู้อื่น ได้เห็นและได้รับทราบอันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ประธานชุมชน จำนวน 5 ด้าน คือ

1. ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง สิ่งที่ประธานชุมชนแสดงออกในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น การพูดจาสุภาพ เรียบร้อย อ่อนโยน สามารถควบคุมอารมณ์ และความรู้สึกได้ดี มีความอดทน ออกกำลังกายหรือร้อนในการทำงาน แต่งกายเหมาะสม สุขภาพ เรียบร้อย ถูกกาลเทศะ กระฉับกระเฉง แคล่วคล่องว่องไวในการทำงาน มีความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จในงาน มีความมั่นใจและเชื่อมั่น ในตนเอง มีความจริงใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัวของประธานชุมชน

2. ด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง สิ่งที่ประธานชุมชนแสดงออกในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น ความสามารถทำงานร่วมกับประชาชนในชุมชน/ หมู่บ้านและหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ได้เป็นอย่างดี สามารถปรับตัวเข้ากับประชาชน และสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม การให้ความช่วยเหลือกิจกรรมของชุมชน/ หมู่บ้าน พุดคุยสนุกสนาน เป็นกันเองกับชาวบ้าน การมีความกระตือรือร้น ดูแลเอาใจใส่ในการต้อนรับผู้มาติดต่อประสานงาน หรือผู้มาเยี่ยมเยือน ชุมชน/ หมู่บ้านของประธานชุมชน

3. ด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม หมายถึง สิ่งที่ประชาชนชุมชนแสดงออกในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น การที่ประชาชนชุมชนมีความ โปร่งใส ซื่อสัตย์ สุจริตในการทำงาน ประพฤติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี มีเจตคติที่ดีในการทำงาน มีความเป็นธรรม ไม่ลำเอียง ยึดหลักความถูกต้องในการปฏิบัติงาน อุทิศเวลาให้กับชุมชน/ หมู่บ้าน และประชาชนของประชาชนชุมชน

4. ด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน หมายถึง สิ่งที่ประชาชนชุมชนแสดงออกในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น ความรู้ความเข้าใจในความเป็นมา คุณลักษณะทั่วไปของชุมชน/ หมู่บ้าน เช่น ความเป็นอยู่ การประกอบอาชีพ การนับถือศาสนา วัฒนธรรมประเพณี ความเชื่อ เป็นต้น มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ มีแนวคิดที่แปลกใหม่ และสามารถนำความคิดนั้นมาปฏิบัติหรือประยุกต์ใช้ในชุมชน/ หมู่บ้านได้ มีประสบการณ์ในการทำงานมาก มีความรอบรู้ความเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ดี มีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ได้ดี เข้าใจง่าย มีความสามารถในการประสานงานทั้งภายในและภายนอกชุมชน/ หมู่บ้าน กล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าเสี่ยงในการปฏิบัติงาน มีความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน มีความรับผิดชอบต่องานหรือกิจกรรมส่วนรวม สามารถสร้างสมานฉันท์ และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชุมชน/ หมู่บ้าน สามารถทำงานร่วมกับประชาชน ชุมชน/ หมู่บ้าน ได้ดี ของประชาชนชุมชน

5. ด้านภาวะผู้นำ หมายถึง สิ่งที่ประชาชนชุมชนแสดงออกในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าเปลี่ยนแปลง กล้าเสี่ยงและนำสิ่งใหม่ ๆ เข้ามาปรับใช้กับการดำเนินงาน มีความยืดหยุ่น และสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้ดี มีความสามารถในการทำงานหรือบริหารงานตามแนวทางการปฏิบัติงานของหน่วยงานส่วนกลางที่ได้มอบหมายให้สามารถสร้าง และพัฒนาชุมชน/ หมู่บ้าน และประชาชนให้เกิดความเข้มแข็ง ยืนด้วยลำแข้งของตนเองได้ มีความสามารถในการจูงใจ และสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนมีความรัก สามัคคีในการทำงานร่วมกันของประชาชนชุมชน

ชุมชน หมายถึง ชุมชนในเมืองพัทยาเขตเมืองพัทยา จำนวน 42 ชุมชน ได้แก่

- (1) ชุมชนกระทิงลาย (2) ชุมชนเกาะล้าน (3) ชุมชนเขาตาโล (4) ชุมชนเขาน้อย (5) ชุมชนชอยกอไผ่ (6) ชุมชนหนองอ้อ (7) ชุมชนชอยไปรษณีย์ (8) ชุมชนชอย 5 ชั้นวา (9) ชุมชนชอยยศศักดิ์ (10) ชุมชนตลาดเก่านาเกลือ (11) ชุมชนเทพประสิทธิ์ (12) ชุมชนทัพพระยา (13) ชุมชนบ้านหัวทุ่ง (14) ชุมชนพัทยากลาง (15) ชุมชน โพธิ์สัมพันธ์ (16) ชุมชนรุ่งเรือง (17) ชุมชนร้อยหลัง (18) ชุมชนลานโพธิ์ (19) ชุมชนวัดชัยมงคล (20) ชุมชนวัดช่องลม (21) ชุมชนวัดธรรมสามัคคี (22) ชุมชนวัดบุญยัถ์ญาณาราม (23) ชุมชนต้นกระบอง (24) ชุมชนบ้านโรงไม้ขีด (25) ชุมชนหนองตะแบก (26) ชุมชนหนองพังกา (27) ชุมชน

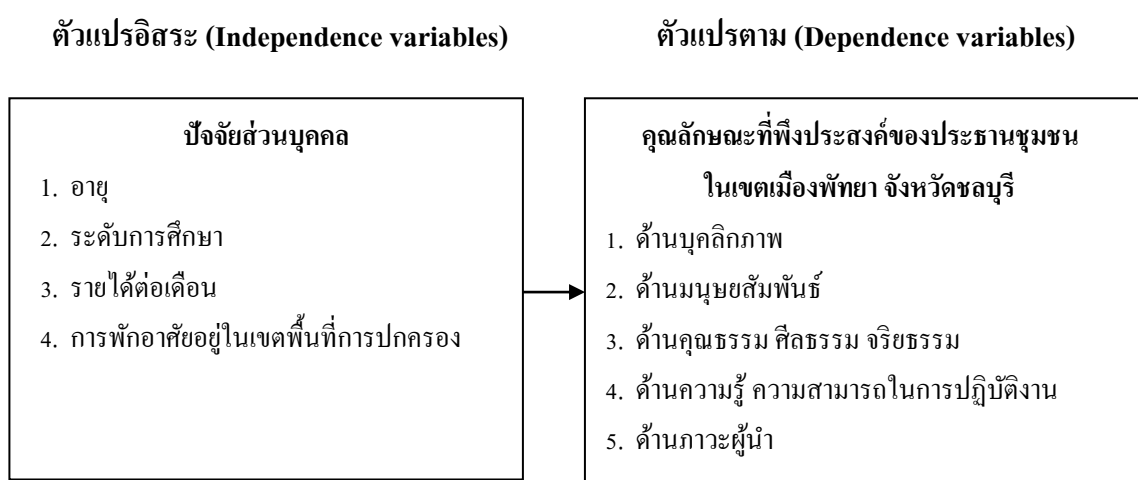
วอล์กกิ้งสตรีท (28) ชุมชนเจริญสุขพัฒนา (29) ชุมชนบ้านเนินทางรถไฟ (30) ชุมชนบ้านกระบก (31) ชุมชนชุมสาย (32) ชุมชนพญาใต้พัฒนา (33) ชุมชนชัยพรวิถี (34) ชุมชนหนองใหญ่บ้านบน (35) ชุมชนหนองใหญ่บ้านล่าง (36) ชุมชนพญาเหนือ (37) ชุมชนอรุโณทัย (38) ชุมชนชัยพฤกษ์ (39) ชุมชนมาบประคู่ (40) ชุมชนแหลมราชเวช (41) ชุมชนบงกช (42) ชุมชนเพนียดช้าง (เมืองพญา, 2547)

ประธานชุมชน หมายถึง บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกจากผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน ให้เข้ามาดำรงตำแหน่งเป็นผู้นำของชุมชน โดยมีวาระการดำรงตำแหน่ง 2 ปี นับจากวันที่ได้รับการแต่งตั้ง มีหน้าที่เป็นผู้นำและแกนกลาง ตลอดจนเป็นที่ปรึกษาของประชาชนในชุมชน ซึ่งประธานชุมชนสำหรับงานวิจัยนี้ ได้แก่ ประธานชุมชนเมืองพญา 42 ชุมชน (ศาลาว่าการเมืองพญา จังหวัดชลบุรี, 2547)

เมืองพญา หมายถึง เขตปกครองพิเศษแห่งหนึ่ง ในเขตจังหวัดชลบุรี ซึ่งมีระดับเทียบเท่าเทศบาลนคร จัดตั้งขึ้นตาม (พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพญา พ.ศ. 2542, 2542)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพญา จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเรื่อง ผู้นำและทฤษฎีภาวะผู้นำชุมชน แนวคิดหลักการบริหารจัดการชุมชน และทฤษฎีเกี่ยวกับหน้าที่ในการทำงานทั่วไปของประธานชุมชน ในเขตพื้นที่เมืองพญาตามระเบียบเมืองพญา ว่าด้วยคณะกรรมการชุมชน พ.ศ. 2547 ผู้วิจัยจึงนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดเพื่อใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ตามภาพดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี

2. ทราบถึงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สำหรับให้ผู้บริหารใช้เป็นแนวทางเพื่อพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ของประธานชุมชนตามบทบาทการพัฒนาชุมชนที่ระบุในระเบียบเมืองพัทยา ว่าด้วยคณะกรรมการชุมชน พ.ศ. 2547

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชน ในเขตเมืองพญา จังหวัดชลบุรี ในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษาถึงแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดทางในการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพญา จังหวัดชลบุรี ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำชุมชน
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการชุมชน
3. หน้าที่ในการทำงานทั่วไปของประชาชนชุมชนในเขตพื้นที่เมืองพญาตามระเบียบเมืองพญาว่าด้วยคณะกรรมการชุมชน พ.ศ. 2547
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำชุมชน

ทราบกันดีว่ามนุษย์เป็นสัตว์สังคมจำเป็นต้องอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่เพียงผู้เดียวได้ การอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะจำเป็นต้องมีผู้นำซึ่งมีความสำคัญต่อกลุ่มหรือองค์กร เพราะจะรับผิดชอบประสานงานให้ดำเนินงานของกลุ่มเป็นไปอย่างบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยมีผู้ให้คำนิยามของคำว่าผู้นำไว้มากมาย ดังนี้

ความหมายของผู้นำ

เป็นที่ทราบกันดีว่ามนุษย์เป็นสัตว์สังคมจำเป็นต้องอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่เพียงลำพังผู้เดียวได้ การอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะจำเป็นต้องมีผู้นำซึ่งมีความสำคัญต่อกลุ่มหรือองค์กร เพราะจะเป็นผู้รับผิดชอบประสานงานให้การดำเนินงานของกลุ่มเป็นไปอย่างบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ มีผู้ให้คำนิยามของคำว่าผู้นำไว้มากมาย ดังนี้

พัณฑ์ บุญรัตน์พันธ์ (2527, หน้า 53-54) ได้ให้ความหมายของผู้นำชุมชนว่า หมายถึง บุคคลที่มีบุคลิกภาพเด่น ประกอบด้วยความสามารถพิเศษในกลุ่มหรือท้องถิ่นนั้นซึ่งในแต่ละกลุ่มย่อยประกอบด้วยบุคคลที่มีบุคลิกภาพ ความสามารถและทักษะแตกต่างกันออกไปในขณะที่ทุกคนมีความผูกพันซึ่งกันและกันในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม จะต้องมีการยอมรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน ด้วยเหตุนี้เองสถานการณ์จึงเป็นตัวหนึ่งที่ผลักดันให้สมาชิกของกลุ่ม กลายเป็นผู้นำ บางคนกลายเป็นผู้ตาม

กนกศักดิ์ แก้วเทพ (2530) ได้กล่าวว่า บุคคลผู้ที่จะเป็นผู้นำโดยทั่วไปจะต้องมีลักษณะที่แตกต่างจากบุคคลอื่นซึ่งสามารถสร้างความพร้อมเพรียงกันของผู้คนได้

สุพัตรา สุภาพ (2534) กล่าวว่า ผู้นำที่มีบทบาทหน้าที่ต้องรับผิดชอบต่อชุมชนเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและการปกครองในหมู่บ้าน พอสรุปได้ดังนี้

1. ระวังข้อพิพาทระหว่างบุคคลที่เป็นความขัดแย้งและเกิดขึ้นอยู่เสมอในสังคมมนุษย์ อาจเนื่องมาจากความแตกต่างระหว่างคุณค่าหรือจุดหมายปลายทาง หรืออาจเกิดจากพฤติกรรมที่ขัดต่อสังคมจนกระทั่งเป็นอันตรายต่อบุคคลอื่น

2. คุ้มครองบุคคลให้ปลอดภัยพ้นจากการเมืองใด ๆ และได้รับหลักประกันในสิทธิเสรีภาพ

3. รักษาความเรียบร้อยส่งเสริมความมั่นคงและสวัสดิการสังคม

4. พัฒนาและสร้างความเจริญก้าวหน้าในทางเศรษฐกิจ

5. สร้างความอุดมสมบูรณ์และความมั่นคงในด้านนี้ให้แก่สมาชิกในสังคม

ระดม วงษ์น้อย (2527) ได้ให้คำจำกัดความว่า ชนชั้นนำ คือ คนกลุ่มน้อยที่อยู่บนจุดสุดยอดปิรามิดของการแบ่งชั้นทางสังคม เป็นคนกลุ่มน้อยที่มีอำนาจและอิทธิพลมากที่สุด ครอบครองทรัพย์สิน และความร่ำรวยมากที่สุด หรือมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ในสังคมหรือชุมชน และคนกลุ่มน้อยนี้ได้อาศัยความได้เปรียบดังกล่าวเข้าถึงหรือเข้าควบคุมการตัดสินใจของสังคมและชุมชนเอาไว้ ซึ่งในปัจจุบันการควบคุมอำนาจการตัดสินใจดังกล่าว ก็คือ อำนาจการปกครองนั่นเอง

ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่า “ผู้นำ” หมายถึง ผู้มีความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอันเป็นที่ต้องการในการดำเนินงานของกลุ่ม และสามารถใช้ความรู้นั้นช่วยให้กลุ่มบรรลุวัตถุประสงค์ได้ในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง และความเป็นผู้นำเป็นกระบวนการที่มีอิทธิพลต่อกิจกรรมของกลุ่มที่รวมตัวกันขึ้นเพื่อนำกลุ่มให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ ผู้นำส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพเด่น มีความรู้ความสามารถเป็นพิเศษในชุมชนหรือในท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นผู้ที่สามารถจูงใจประชาชนให้มีความคิดเห็นคล้อยตามและลงมือทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งจนนำกลุ่มไปสู่จุดหมายปลายทางได้เป็นผลสำเร็จในที่สุด (กนกศักดิ์ แก้วเทพ, 2530)

ภาวะการเป็นผู้นำ

ภาวะการเป็นผู้นำ (Leadership) หมายถึง ผู้ที่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยทำหน้าที่สำคัญเป็นผู้ชักจูงใจโน้มน้าวจิตใจผู้อื่นที่เกี่ยวข้องเกิดความกระตือรือร้น มีความเต็มใจและยินดีที่จะปฏิบัติกิจการงานต่าง ๆ ให้สำเร็จลงตามความต้องการของผู้นำอย่างสุดความสามารถมากกว่าที่จะใช้อำนาจบังคับบัญชาสั่งการดังนั้น การเป็นผู้นำที่มีลักษณะของผู้นำที่ดีนั้นไม่ใช่ของง่าย

โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพิจารณาถึงหน้าที่ของผู้นำในการบริหารแล้ว ต้องเป็นผู้นำเอาแผนงานที่ได้กำหนดไว้มาปฏิบัติจนปรากฏผลตามวัตถุประสงค์ของแผน ซึ่งก็ต้องกระทำและสั่งการให้สมาชิกแต่ละคนทำสิ่งต่าง ๆ คอยกระตุ้นเตือนให้ทุกคนมีความขยันขันแข็งในการทำงานพยายามแก้ไข ปัญหาข้อขัดแย้งต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในการดำเนินงานและที่สำคัญที่สุด (ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา, 2539)

การจูงใจและชักจูงพฤติกรรมของผู้ตามให้ทำงานตามแผนจนสำเร็จผลตามแผนนั้น ดังนั้นผู้นำหรือประธานชุมชนที่มีประสิทธิภาพจะต้องเป็นผู้ที่มีความสนใจในคนและงาน โดยพยายามเข้าไปรับรู้ปัญหาต่าง ๆ ที่ของชุมชนที่กำลังประสบอยู่และพยายามหยังความรู้สึกของผู้ตามที่มีต่อปัญหาที่เกิดขึ้นตลอดจนความรู้สึกที่มีต่องานต่อชุมชนและต่อสภาพแวดล้อมของงานด้วย เพราะการรับรู้ถึงปัญหาและความรู้สึกของของคนในชุมชนที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้นำหรือประธานชุมชนสามารถนำเอาข้อมูลเหล่านั้น ไปใช้ปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชุมชนได้ทันท่วงทีนอกจากนี้ ผู้นำหรือประธานชุมชนยังต้องมีความสามารถในการเลือกใช้วิธีการดำเนินงานที่เหมาะสมโดยมุ่งถึงเป้าหมายเป็นสำคัญและให้เป็นไปตาม (ศาลาว่าการเมืองพัทยา, 2547) และที่สำคัญผู้นำหรือประธานชุมชนยังต้องสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนของตนเอง

แบบของผู้นำ

แบบของผู้นำมีวิธีการแบ่งได้หลายวิธีด้วยกันวิธีการศึกษาแบบของผู้นำที่จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาถึงบุคลิกภาพและคุณสมบัติที่จำเป็นที่ผู้นำจะต้องมีเพื่อที่จะทำให้เป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพในการจูงใจคน สามารถทำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้ด้วยความเต็มใจเต็มกำลังเต็มความสามารถนั้น ผู้นำจึงสามารถแบ่งตามขนาดของการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้นำเป็นเกณฑ์แบ่งได้เป็น 3 แบบ ดังนี้ (ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา, 2539)

1. ผู้นำแบบอัทธินิยมหรือเผด็จการ (Authorcratic leadership) ผู้นำแบบนี้จะทำการวินิจฉัยสั่งการหรือออกคำสั่งต่าง ๆ อย่างรวบรัดอำนาจปัญหาใด ๆ ผู้นำแบบนี้จะทำหน้าที่กำหนดแนวนโยบายสั่งการบังคับบัญชาโดยถือเอาความคิดเห็นของตนเองเป็นเด็ดขาดผู้ตามต้องทำตามในทุกกรณี เพราะผู้นำแบบนี้สามารถใช้อำนาจในการที่จะให้คุณให้โทษแก่ลูกน้องได้เต็มที่

2. ผู้นำแบบเสรีนิยม (Laissez-faire leadership) ผู้นำแบบนี้จะปล่อยให้ลูกน้องมีอิสระอย่างเต็มที่ในการที่จะพิจารณาตัดสินใจเลือกกระทำกรต่าง ๆ เอง ได้ตามใจชอบซึ่งหัวหน้าแบบนี้ อาจจะทำหน้าที่เหมือนบุรุษไปรษณีย์มากกว่า เพราะการใช้อำนาจการควบคุมบังคับบัญชาลูกน้องแทบจะไม่มีเลยซึ่งในสภาพความเป็นจริงแทบจะหาผู้นำแบบนี้ได้ยากมาก ทั้งนี้เพราะการมีผู้นำแบบนี้มีโอกาสก่อให้เกิดผลเสียหายต่อการบริหารงานได้ง่าย

3. ผู้นำแบบประชาธิปไตย (Democratic leadership) ผู้นำแบบนี้มีลักษณะอยู่กึ่งกลางระหว่างผู้นำสองแบบแรก คือผู้นำแบบนี้จะให้ความสำคัญแก่ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากผู้ร่วมงานอื่น ๆ แล้วจึงตัดสินใจปัญหาและสั่งการตามความคิดเห็นของคนส่วนมาก ผู้นำแบบนี้จะเปิดโอกาสให้ลูกน้องมีส่วนร่วมในการกระทำ และตัดสินใจเสมอ การเป็นหัวหน้างานทั้ง 3 แบบนี้ หัวหน้าแบบประชาธิปไตยจะเป็นแบบที่อำนวยความสะดวกต่อการบริหารงานมากที่สุด ส่วนผู้นำแบบเผด็จการนั้นแม้โดยหลักทั่วไปอาจไม่ค่อยดีนัก แต่บางครั้งอาจมีเหตุการณ์ สภาพการณ์บางอย่างที่อาจจำเป็นต้องมีผู้นำแบบนี้จึงจะสามารถอยู่รอดได้แต่ผู้นำแบบเสรีนิยมนั้นอาจเรียกได้ว่าเป็นเพียงมโนภาพเท่านั้น ซึ่งในโลกแห่งความเป็นจริงแล้วอาจไม่มีผู้นำแบบนี้ปรากฏในองค์กรเลย (ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อุทธยา, 2539)

ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่า ผู้นำหรือประธานชุมชน ต้องมีคุณสมบัติความเป็นผู้นำเพื่อที่จะทำให้เป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพในการจูงใจคน สามารถทำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้ด้วยความเต็มใจเต็มกำลัง เต็มความสามารถนั้น ผู้นำจึงสามารถแบ่งตามขนาดของการใช้อำนาจหน้าที่ของประธานที่สามารถนำเกณฑ์แบบผู้นำมาใช้ตามสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ เช่น ผู้นำแบบอิตินิยมหรือเผด็จการจะทำการวินิจฉัยสั่งการหรือออกคำสั่งต่าง ๆ อย่างรวบรัดอำนาจปัญหาใด ๆ ผู้นำแบบนี้จะทำหน้าที่กำหนดแนวนโยบายสั่งการบังคับบัญชาในเรื่องที่เร่งด่วนหรือตามคำสั่งเร่งด่วนที่ได้มาจากผู้บริหาร

แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

ในการบริหารงานหรือกิจการใด ๆ ก็ตาม ผู้นำจะต้องนำพาองค์กรฝ่าฟันอุปสรรคและปัญหาด้านต่าง ๆ ได้โดยเฉพาะด้านการศึกษา ผู้นำต้องสร้างความร่วมมือร่วมใจกันในการทำงานและสามารถขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้โดยที่ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง กล่าวคือ กล้าตัดสินใจเพื่อการเปลี่ยนแปลงองค์กรเป็นไปในทางที่ดีขึ้น ศิริวรรณ เสรีรัตน์, สมชาย หิรัญกิตติ และสมศักดิ์ วานิชยาภรณ์ (2545) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำไว้ 3 ทฤษฎี ดังนี้

1. ทฤษฎีคุณลักษณะผู้นำ (Trait theories of leadership) เป็นทฤษฎีซึ่งเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะตัวของผู้นำในระหว่างครั้งแรกของศตวรรษที่ 12 จากการศึกษาของนักวิจัยหลายท่านได้คาดคะเนประสิทธิผลของผู้นำ โดยยึดเกณฑ์ลักษณะส่วนตัว เช่น บุคลิกภาพ ทักษะ และลักษณะทางกายภาพ จากการสำรวจลักษณะของผู้นำที่มีชื่อเสียง พบว่าผู้นำที่มีประสิทธิผลสูงสุดโดยทั่วไปจะฉลาด กระตือรือร้น ตื่นตัวกับความต้องการของบุคคลอื่นเข้าใจงาน มีทักษะในการติดต่อสื่อสารที่ดี มีความคิดริเริ่มชอบแก้ปัญหา มีความเชื่อมั่นในตนเองมีความรับผิดชอบ มีตำแหน่งสำคัญและมีลักษณะเด่น

2. ทฤษฎีความเป็นผู้นำเชิงพฤติกรรมศาสตร์ (Behavioral theories of leadership)

ทฤษฎีทางพฤติกรรมศาสตร์มีแนวความคิดในการศึกษาที่เกี่ยวกับผู้นำโดยอาศัยการศึกษาพื้นฐานจากบุคลิกภาพ หรือลักษณะนิสัยผู้นำพฤติกรรมศาสตร์ (Behavior) และการเป็นผู้นำตามสถานการณ์ (Contingency) รวมถึงพฤติกรรมผู้นำแบบเผด็จการ (Autocratic) ผู้นำแบบประชาธิปไตย (Democratic) และผู้นำแบบเสรีนิยม (Free-rein) นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยการศึกษาของนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยมิชิแกน (The Michigan studies) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องความเป็นผู้นำ และได้บังคับบัญชาเกี่ยวกับประสิทธิผลในการทำงานกลุ่ม Michigan ได้ข้อสรุป 2 ประการคือ (1) การมุ่งที่คนหรือพนักงาน (2) การมุ่งที่ผลผลิตหรืองาน การศึกษาของมหาวิทยาลัยโอไฮโอ (The Ohio state studies) ประมาณปลายปี ค.ศ. 1940 ได้มีผู้รวบรวมผลงานการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำ 2 ประเภท คือ (1) ผู้นำ ที่เริ่มต้นจากตนเองเป็นหลักและ (2) ผู้นำที่คำนึงถึงผู้อื่นเป็นหลัก

3. ทฤษฎีความเป็นผู้นำเชิงสถานการณ์ (Contingency theories of leadership) ทฤษฎี

ความเป็นผู้นำเชิงสถานการณ์ความล้มเหลวของทฤษฎีคุณลักษณะและพฤติกรรมศาสตร์ทำให้เกิดการคาดหวัดประสิทธิผลของผู้นำ ซึ่งมีมากกว่าคุณสมบัติด้านเฉพาะตัวหรือพฤติกรรม มีนักวิจัยได้นำรูปแบบลักษณะผู้นำต่าง ๆ ไปใช้บริหารในสถานการณ์จริงมีปัจจัยหลายประการที่ทำให้การบริหารบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้แต่ละสถานการณ์เหมาะกับรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง หรือผสมผสานกันหลายรูปแบบจึงจะทำให้ประสบความสำเร็จในการบริหารงานดังนั้นจึงไม่สามารถสรุปได้ว่าผู้นำแบบใดดีที่สุดสถานการณ์ ที่กล่าวถึงนี้เป็นลักษณะงานที่มีความสลับซับซ้อนของโครงสร้างเทคโนโลยีที่ใช้ในการทำงาน นอกจากนี้ยังพบว่า แนวปฏิบัติของกลุ่มแบบผู้นำปัจจัยภายนอกองค์การความเครียดสภาพบรรยากาศเหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลทั้งสิ้น การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อภาวะผู้นำแบบต่าง ๆ มีความสำคัญเพื่อสร้างให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน หากทราบว่าบุคลิกภาพเป็นปัจจัยที่จะทำให้เกิดการเป็นผู้นำที่สามารถบริหารงานต่าง ๆ ให้ดีก็สามารถสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาบุคลิกภาพเพราะมีความเชื่อว่าบุคลิกภาพที่ดีจะทำให้เกิดการตัดสินใจที่ดีขึ้นในกลุ่มนี้มีทฤษฎีที่สำคัญ คือ

3.1 ทฤษฎีเชิงสถานการณ์ของ Fiedler เป็นการสร้างความพึงพอใจในสถานการณ์

(Situational favor ability) โมเดล Fiedler ก็เหมือนนักทฤษฎีเชิงสถานการณ์อื่น ๆ ซึ่งสมมติว่าผู้นำที่เหมาะสมจะแตกต่างกันตามสถานการณ์ธรรมชาติของ Fiedler มองว่าบุคคลไม่สามารถเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเป็นผู้นำ ดังนั้น โมเดลจึงช่วยทำให้เป็นผู้นำได้เหมาะสมกับสถานการณ์ตัวแปร 3 ประการ ซึ่งกำหนดความสามารถสร้างความพึงพอใจของสถานการณ์ของผู้นำ มีดังนี้

3.1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำและสมาชิก (Leader-member relations)

3.1.2 โครงสร้างงาน (Task structure)

3.1.3 อำนาจของตำแหน่ง (Position power)

ตัวแปร 3 ประการ เมื่อใช้ร่วมกันจะกำหนดสถานการณ์ไม่ว่าจะเป็นความพึงพอใจหรือความไม่พึงพอใจในการเป็นผู้นำในการประยุกต์ใช้โมเดล Fiedler ผู้นำจะเริ่มสำรวจผลกระทบของตัวแปรนี้ สำรวจความพึงพอใจของสถานการณ์แล้วพิจารณารูปแบบความเป็นผู้นำที่เหมาะสมที่สุดสำหรับสถานการณ์การประสมประสานสถานการณ์และรูปแบบการเป็นผู้นำ

3.2 ทฤษฎีเส้นทางสู่เป้าหมาย (Path-goal theory) เป็นทฤษฎีเชิงสถานการณ์ ซึ่งยึดถือว่าประสิทธิผลของผู้นำขึ้นอยู่กับความสามารถที่จูงใจและสร้างความพึงพอใจของพนักงานให้ทำงาน ทั้งหมดมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน Evans (1970) and House (1996) ได้ขยายความและทำให้ส่วนของทฤษฎีเส้นทางสู่เป้าหมายชัดเจนขึ้น โดยมีทฤษฎีความคาดหวังของการจูงใจ (Expectancy theory of motivation) พนักงานได้รับการกระตุ้นให้ทำงาน ถ้าเขาเชื่อว่าความพยายามจะนำไปสู่รางวัลที่เขาพึงพอใจ การสร้างแนวความคิดนี้ทฤษฎีเส้นทางสู่เป้าหมายเสนอแนะว่าหน้าที่การจูงใจเบื้องต้นของผู้นำจะต้องจูงใจด้านรางวัลเพื่อแนะนำพนักงานให้ผ่านเส้นทางใหม่เดินทางสู่การแสวงหารางวัลซึ่งเป็นเป้าหมายและกำจัดอุปสรรค ที่ทำให้ไม่บรรลุเป้าหมาย พฤติกรรมผู้นำ (Leader behavior) ขึ้นกับสถานการณ์ ผู้นำจะยอมรับพฤติกรรมผู้นำ 4 ประการ คือ

3.2.1 ผู้นำแบบบงการ

3.2.2 ผู้นำให้การสนับสนุน

3.2.3 ผู้นำแบบให้มีส่วนร่วม

3.2.4 ผู้นำโดยมุ่งที่ความสำเร็จ

3.3 ทฤษฎีความเป็นผู้นำเชิงสถานการณ์ โมเดล Vroom-Yetton-Jago เป็นทฤษฎีซึ่งสำรวจถึงโมเดลการตัดสินใจอาจเรียกว่า โมเดลการตัดสินใจที่เป็นแบบอย่าง (Normative decision model) หรือ โมเดลความเป็นผู้นำที่เป็นแบบอย่าง (Normative leadership) เพื่อให้เกิดการพิจารณารูปแบบที่มีประสิทธิภาพสูงสุด ผู้บริหารจะใช้ทางเลือกการตัดสินใจ ซึ่งแนะนำโดยใช้คำถามเกี่ยวกับการตัดสินใจ ซึ่ง Vroom and Jago (1988) ได้พัฒนาทางเลือกการตัดสินใจเพื่อช่วยให้ผู้บริหารพิจารณาปัญหาต่าง ๆ ได้กว้างมากขึ้น คำถามในทางเลือกการตัดสินใจได้สำรวจปัจจัยสถานการณ์ 4 แบบ ซึ่งมีผลกระทบต่อการตัดสินใจ คือ

3.3.1 คุณภาพการตัดสินใจ

3.3.2 การยอมรับการตัดสินใจ

3.3.3 ความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาพนักงาน

3.3.4 ความเกี่ยวข้องกับเวลา

ดังนั้น สามารถสรุปทฤษฎีภาวะผู้นำได้ว่า ทฤษฎีหลักที่สามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ และการศึกษาถึงบุคลิกภาพและคุณสมบัติที่จำเป็นที่ผู้นำจะต้องมีเพื่อที่จะทำให้เป็นผู้นำที่เป็น ประธานชุมชนให้มีประสิทธิภาพในการจูงใจคน สามารถทำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้ด้วยความเต็มใจ เต็มกำลัง เต็มความสามารถ 3 รูปแบบ คือ ทฤษฎีคุณลักษณะผู้นำโดยยึดเกณฑ์ลักษณะส่วนตัว ของประธานชุมชน เช่น บุคลิกภาพ ทักษะและลักษณะทางกายภาพ ผู้นำที่มีประสิทธิผลสูงสุด โดยทั่วไปจะฉลาด กระตือรือร้น ตื่นตัวเข้าใจงาน มีทักษะในการติดต่อสื่อสารที่ดีระหว่างคน ในชุมชนและเมืองพัทยา มีความคิดริเริ่มชอบแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดภายในชุมชนของตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเองมีความรับผิดชอบในตำแหน่งของประธานชุมชน ทฤษฎีความเป็นผู้นำเชิงพฤติกรรมศาสตร์ที่นำมาใช้กับประธานชุมชนจะเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตยที่ให้ความสำคัญ แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือประชาชนที่อยู่ชุมชนของตนเองยอมรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากประชาชนในชุมชนแล้วจึงตัดสินใจและสั่งการตามความคิดเห็นของคนส่วนมาก ผู้นำแบบนี้จะเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการกระทำและตัดสินใจเสมอเพื่อให้ การแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างถูกต้องและต้องเป็นผู้นำที่คำนึงถึงผู้อื่นเป็นหลัก และประธานชุมชน ที่สามารถบริหารงานต่าง ๆ ให้ดีสามารถสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาบุคลิกภาพ เพราะมีความเชื่อว่า บุคลิกภาพที่ดีจะทำให้เกิดการตัดสินใจที่ดีขึ้นในกลุ่มนี้มีทฤษฎีที่สำคัญ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2542)

ความหมายและความสำคัญของผู้นำชุมชน

ฉันทนรี ศรีทอง (2552) สรุปความหมายของผู้นำชุมชน หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถ มากพอที่จะทำให้ประชาชนในชุมชนได้ร่วมกันคิด พิจารณา ปฏิบัติการ เพื่อก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงชุมชนไปในทางที่ดีขึ้น หรือนำพอใจขึ้นจากสภาพเดิมที่เป็นอยู่ ผู้นำชุมชน เป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาชุมชนในฐานะที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change agent) ที่ดีขึ้นไปสู่ชุมชน เป็นผู้ประสานงานระหว่างประชาชน เป็นผู้วางแผนการทำงานกับประชาชน เป็นผู้ลงมือปฏิบัติการในชุมชนเป็นผู้แทนประชาชนเพื่อนำความช่วยเหลือด้านวิชาการวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องทันสมัยจากภายนอกชุมชนเข้ามาสู่ชุมชน ผู้นำชุมชน มี 2 ประเภท คือ (1) ผู้นำชุมชนแบบไม่เป็นทางการ ไม่มีการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง แต่เป็นผู้มีอิทธิพลในด้านความคิดและการกระทำต่อประชาชนในชุมชน (2) ผู้นำชุมชนที่เป็นทางการ ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนและได้รับการแต่งตั้งจากทางราชการให้ปฏิบัติงาน ในหน้าที่ที่กำหนดให้ ซึ่งจากการเปรียบเทียบความหมาย ความสำคัญ และคุณลักษณะผู้นำ โดยทั่วไปแล้ว พบว่าผู้นำชุมชนมีความสำคัญมากกว่าผู้นำโดยทั่วไป ต้องเป็นผู้มีคุณลักษณะ พิเศษเฉพาะตัวมากกว่าผู้นำโดยทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำงานในหน้าที่และความรับผิดชอบ

มีความยากลำบาก ไม่เลือกเวลา และสถานที่ ต้องมีความคล่องตัวสูง และมีปฏิภาณไหวพริบ ในทุกสถานการณ์

สรุปความสำคัญของผู้นำชุมชน ต้องเป็นผู้มีภูมิหลังดีมีความมั่นคง ชอบเข้าสังคม มีความฉลาด มีบารมี มีความเสียสละมีความมุ่งมั่นในการทำงาน มีความรอบรู้ข้อมูลทุกประเภท ของชุมชน มีความรู้บทบาทหน้าที่ของตนเองและมีความสามารถในการทำงานกับประชาชน และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้อย่างราบรื่น

คุณลักษณะของผู้นำชุมชน

คุณลักษณะของผู้นำชุมชนตามที่จิตจางัน กิติกิริติ (2532, หน้า 110-111 อ้างถึงใน ญัฐนรี ศรีทอง, 2552) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้นำชุมชนต้องมีจิตใจมุ่งที่จะทำการพัฒนาชุมชน เพื่อก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นหรือนำพองใจขึ้นจากสภาพเดิมที่เป็นอยู่อย่าง ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคใด ๆ ทั้งสิ้น ซึ่งผู้นำชุมชนต้องมีความซื่อตรงต่อเจ้าหน้าที่ทั้งของหน่วยงาน ราชการและหน่วยงานเอกชนที่เข้าไปทำงานในชุมชนด้วยการให้ความร่วมมือส่งเสริมและ สนับสนุนการทำงานเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน โดยส่วนรวมอย่างเต็มกำลังและต่อเนื่อง นอกจากนี้แล้วผู้นำชุมชนต้องเป็นผู้ที่มีจิตใจเป็นกุศลมีความจริงใจในการทำงานด้วยความเต็มใจ โดยไม่หวังผลประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้ง พร้อมทั้งจะเป็นผู้ให้ความสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ ช่วยเหลือตนเองได้และพ้นทุกข์ได้ในที่สุด และลักษณะที่สำคัญของผู้นำชุมชนต้องเป็นผู้ยอมรับ ในวิทยาการแผนใหม่รู้เท่าทันต่อข้อมูลข่าวสาร และความเจริญทางด้านเทคโนโลยีให้เหมาะสม ต่อสภาพของชุมชนและอย่างสอดคล้องกับสภาพของปัญหา และความต้องการของประชาชน ในชุมชนโดยส่วนรวม ประกอบกับผู้นำชุมชนต้องเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตนเองไม่เอนเอียง และ มีความห่วงใยไหวต่อคำพูดที่ติฉินนินทาของบุคคลทุกฝ่าย เมื่อสิ่งที่ทำไปนั้นมีความถูกต้องและ เหมาะสมแล้วต่อชุมชนโดยส่วนรวม ผู้นำชุมชนต้องมีค่านิยมที่เป็นแบบประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายด้วยความตั้งใจและปฏิบัติตามมติของประชาชนส่วนใหญ่ ผู้นำชุมชนต้องเป็นผู้ที่มีภาวะความเป็นผู้นำอย่างสม่ำเสมอในทุกสถานการณ์และในทุกเรื่อง ผู้นำชุมชนต้องเป็นผู้ที่มีความจงรักภักดีต่อสถาบันของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์อย่างมั่นคง รวมถึงมีความเลื่อมใสศรัทธาตลอดจนให้การส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มองค์กรต่าง ๆ ของ ประชาชนในชุมชนที่เป็นประโยชน์และสร้างความเป็นปึกแผ่นให้แก่ประชาชนในหมู่บ้าน อย่างจริงจังและอย่างต่อเนื่อง และผู้นำชุมชนต้องเป็นผู้ที่มีภาวะความเป็นผู้นำอย่างสม่ำเสมอ ในทุกสถานการณ์และในทุกเรื่อง นอกจากนี้คุณลักษณะของผู้นำชุมชนดังกล่าวข้างต้นแล้วคุณสมบัติ ของผู้นำชุมชนที่มีความสอดคล้องกับหลักสัปปุริสธรรม 7 ของพระพุทธศาสนา (ประยูร ชาญโต, 2538, หน้า 18-20) มีดังนี้

1. ผู้นำชุมชนต้องเป็นผู้ที่รู้หลักการ รู้จักงาน รู้จักหน้าที่ รู้ระเบียบ กฎ และกติกาที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถทำงานในตำแหน่ง และในหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม เกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด หรือไม่มีความผิดพลาดบกพร่องใด ๆ เลย
 2. ผู้นำชุมชนต้องเป็นผู้รู้จักมุ่งหมายของงานอย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องมีความมุ่งมั่น มีพลังกาย พลังใจ พลังสติปัญญาที่จะทำกิจกรรมทุกกิจกรรมและทำงานทุกอย่าง เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายนั้น
 3. ผู้นำชุมชนต้องเป็นผู้รู้จักตนเองเป็นอย่างดี ต้องมีสติเตือนตนเอง และระลึกให้ได้ อยู่ตลอดเวลาถึงขีดความสามารถของตนเองในการทำงานแต่ละงาน แต่ละเรื่องและต้องสามารถประเมินขีดความสามารถของผู้ตาม และเพื่อนร่วมงานได้เป็นอย่างดีด้วยเช่นกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการมอบหมายอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบให้ถูกต้องกับความรู้ ความสามารถ และอย่างเหมาะสม ประเด็นหลักก็คือผู้นำชุมชนต้องรู้ถึงข้อดีซึ่งเป็นจุดแข็งและข้อด้อย ซึ่งเป็นจุดอ่อนของตนเอง มีการสำรวจตนเองและเตือนตนเองอยู่เสมอ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงตนเองให้ดียิ่งขึ้น
 4. ผู้นำชุมชนต้องเป็นผู้รู้จักประมาณ รู้จักความพอดี รู้จักขอบเขต ความพอเหมาะตามหลักเกณฑ์ในการทำงานแต่ละเรื่อง แต่ละสถานการณ์ ไม่ทำอะไรให้มากหรือน้อยจนเกินไป
 5. ผู้นำชุมชนต้องเป็นผู้รู้จักกาล คือ รู้จักเวลา กล่าวคือ เป็นผู้ที่มีรู้จักลำดับ รู้จักระยะ จังหวะ ปริมาณ คุณภาพ ความพอเหมาะของเวลา และรู้จักข้อมูล ตลอดจนการใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องทุกประเภทในการวางแผนการทำงาน
 6. ผู้นำชุมชนต้องเป็นผู้รู้จักชุมชน รู้จักสังคมภายในประเทศ สังคมของโลก รู้จักบริบทของชุมชนในทุกมิติ ได้แก่ มติดกว้าง มติดยาว และมติดลึกลับ รู้จักขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมของชุมชนและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งรู้จักปัญหา สภาพปัญหา และความต้องการของประชาชน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้เพื่อที่จะใช้เป็นข้อมูลเป็นแนวทางในการบริหารจัดการชุมชนได้อย่างถูกต้อง ผู้นำชุมชนต้องเป็นผู้ที่รู้จักบุคคลผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะต้องรู้จักผู้ตาม และเพื่อนร่วมงาน เพื่อที่จะสามารถทำงานร่วมกับบุคคลดังกล่าวได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และได้ผลงานตามเป้าหมาย
- ดังนั้น สามารถสรุปลักษณะที่สำคัญของผู้นำชุมชน คือ ต้องเป็นผู้ยอมรับในวิถียการแผนใหม่ รู้เท่าทันต่อข้อมูลข่าวสารเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตนเอง มีค่านิยมที่เป็นแบบประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายด้วยความตั้งใจและปฏิบัติตามมติของประชาชนส่วนใหญ่ต้องเป็นผู้ที่มีภาวะความเป็นผู้นำอย่างสม่ำเสมอในทุกสถานการณ์ และในทุกเรื่อง และผู้นำชุมชนต้องเป็นผู้ที่มีความจงรักภักดีต่อสถาบันของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์อย่างมั่นคง (ณัฐนรี ศรีทอง, 2552)

ประเภทของผู้นำชุมชน

ประเภทของผู้นำชุมชนตามที่ สมพันธ์ เตชะอธิก (2537, หน้า 40-42 อ้างถึงใน ฉันทนรี ศรีทอง, 2552) ได้กล่าวถึง การแบ่งผู้นำชุมชนออกเป็น 6 ประเภท จากผลการวิจัยเป็นการศึกษาถึงบทบาทผู้นำของพระสงฆ์ นักพัฒนาชุมชน ผู้นำชุมชน ครู และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ที่ทำงานในตำบล ดังนี้

1. ผู้นำชุมชนทางความคิด ซึ่งมีวิธีนำความคิดของประชาชนในชุมชน ดังนี้

1.1 ทำการพัฒนาคนก่อน ด้วยการให้หลักอริยสัจ 4 ได้แก่ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรคให้ประชาชนรู้จักตนเอง รู้จักปัญหา รู้จักถ้อยบายมุข อยากรู้ตัวเอง และเข้าร่วมทำกิจกรรมที่จัดขึ้นในชุมชน

1.2 ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนของตนเองในด้านการเกษตรด้วยการทำการเกษตรแบบผสมผสานมีความรู้ความสามารถในการทำธุรกิจการซื้อขายการบริหารจัดการ และการออมทรัพย์

1.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนรู้จักวิเคราะห์ชุมชนและวิเคราะห์ทางเลือกในการแก้ไขปัญหาสามารถหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาภายในชุมชนในเรื่องต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง

1.4 ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนทำการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มคนเพื่อให้แยกแยะจัดประเภทของคนในชุมชนได้อย่างชัดเจนส่งเสริมให้มีการสร้างผู้นำกลุ่มเพื่อให้กลุ่มมีความเข้มแข็งและสามารถบริหารจัดการกลุ่มเพื่อให้บรรลุถึงความต้องการของสมาชิกกลุ่มได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

1.5 ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเรียนรู้ โดยเน้นหลักสูตรที่เป็นไปตามความต้องการของชุมชนส่วนใหญ่เพื่อเสริมสร้างความรู้ ประสบการณ์และทักษะในการประกอบอาชีพตามความสนใจ โดยความร่วมมือกันของประชาชน ผู้นำชุมชน และผู้เห็นการศึกษาเป็นสำคัญ

2. ผู้นำชุมชนทางด้านศีลธรรม โดยการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนปฏิบัติธรรมตามหลักศาสนาเป็นเบื้องต้น ลดละเลิกอบายมุข และเตรียมคนให้เป็นคนมีความพร้อมทั้งในด้านร่างกายความคิดและจิตใจที่จะเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของชุมชน

3. ผู้นำชุมชนทางด้านอาชีพเป็นผู้นำที่ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนประกอบอาชีพตามความสนใจ ให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะตน จากนั้นจึงส่งเสริมให้มีการรวมตัวกันเป็นเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ทักษะ และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ

4. ผู้นำชุมชนด้านการพูดการประชาสัมพันธ์เพื่อเป็นสื่อกลางในการประสานความคิด การกระทำ และการติดตามประเมินผลร่วมกันเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน ระหว่างประชาชนในชุมชน ก่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกันที่จะสร้างประโยชน์ขึ้นในชุมชน

5. ผู้นำชุมชนด้านการประสานเป้าหมายของงานพัฒนาชุมชนหน่วยงานราชการ และหน่วยงานภาคเอกชนให้เข้ากับเป้าหมายงานพัฒนาชุมชนของประชาชนได้อย่างเหมาะสม เกิดกิจกรรมที่มีประโยชน์โดยตรงต่อประชาชนในชุมชน

6. ผู้นำชุมชนด้านการประสานทรัพยากรภายในและภายนอก เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนา ชุมชนที่เข้มแข็ง มีความยั่งยืนต้องรู้จักการระดมทุนภายนอกชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ขึ้น ภายในชุมชนได้อย่างกลมกลืนไม่ก่อให้เกิดความแตกแยกขึ้นในชุมชน

ประเวศ วะสี (2549) กล่าวถึง ผู้นำและที่มาของผู้นำดังนี้ ผู้นำมี 3 ประเภทด้วยกัน ได้แก่ ผู้นำโดยการเลือกตั้ง ผู้นำโดยการแต่งตั้ง และผู้นำตามธรรมชาติ อย่างไรก็ตามในบรรดา ผู้นำทั้ง 3 ประเภทนี้ ผู้นำตามธรรมชาติมีคุณภาพมากที่สุด เป็นผู้นำที่แท้จริงมากกว่าผู้นำ โดยการเลือกตั้งและผู้นำโดยการแต่งตั้ง ผู้นำโดยการเลือกตั้งส่วนใหญ่จะมาจากการไป หลอกลวง จากการสร้างภาพ จากการไปแจกเงินบ้าง ได้คนขึ้นโงงเข้ามาก็มี คนไม่เห็นแก่ส่วนรวม ก็มี คนโกหกก็มี คนทำงานไม่เป็นก็มี ร้อยแปดต่าง ๆ ที่ได้เข้ามาส่วนใหญ่ก็มักจะมีคุณภาพต่ำ

ส่วนผู้นำโดยการแต่งตั้งก็อาจจะมาจากการไปวิ่งเต้นผ่านระบบเส้นสายขึ้นอยู่กับ คนแต่งตั้งว่ามีใจเป็นธรรมหรือเปล่า มีความรู้หรือเปล่า เห็นแก่ส่วนรวมหรือเปล่า แต่งตั้งใครมา แต่งตั้งญาติมาหรือเปล่า เพื่อนรุ่นเดียวกันหรือเปล่า ร้อยแปดต่าง ๆ เกิดขึ้นได้ทั้งนั้น

สำหรับผู้นำตามธรรมชาติ เราจะเห็นว่า การคัดเลือกผู้นำของชุมชนนั้นเกิดจาก กระบวนการทำงานร่วมกัน สมมติมีคนพันคนมานั่งอยู่ที่นี้ไม่เคยทำอะไรร่วมกันจะปรากฏ ผู้นำธรรมชาติขึ้นมาเอง 100% ไม่มีเป็นอื่นจะเกิดขึ้นแต่ก่อนหน้าที่จะมาทำงานร่วมกันจะ ไม่รู้หรือกเจ้าตัวก็ไม่รู้คนอื่นก็ไม่รู้ แต่พอทำงานร่วมกันมันจะออกมาเองว่าผู้นำธรรมชาติก็คือ

1. คนที่มีสติปัญญา คนเขาจะรู้กันทั่ว เพราะทำงานร่วมกัน
2. คนที่เห็นแก่ส่วนรวม บางคนเห็นแก่ตัวคนก็รู้
3. คนที่ซื่อสัตย์สุจริต คนก็รู้อีกคนนี่ก็โงงหรือเปล่า ชอบเอาเปรียบคนหรือเปล่า คนนี้ซื่อสัตย์สุจริตก็รู้

4. คนที่ติดต่อกับคนอื่นรู้เรื่อง ติดต่อกับสื่อสารรู้เรื่อง สื่อสารเก่งเพราะผู้นำนี้ต้องสื่อสาร ถ้าเป็นแบบที่เขาเรียก “อรหันต์เจียบ” คือ บรรลุธรรมะแต่ไม่พูดจากับใครอันนั้นก็ผู้นำไม่ได้ อาจบรรลุธรรมะ แต่ว่าไม่ใช่สัมมาสัมพุทธะ

อากรพันธ์ จันทร์สว่าง (2530, หน้า 1-2) ระบุว่าผู้นำมี 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. ผู้นำแบบไม่เป็นทางการ (Informal leaders) เป็นผู้นำที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติและได้รับการยอมรับจากบุคคลผู้ใกล้ชิดทุกฝ่ายให้เป็นผู้นำเพราะมีความรู้ ความสามารถและมีความเก่งเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งจนเป็นที่เลื่อมใส ศรัทธา และถูกยกย่องให้เป็นผู้นำ เช่น ข้าราชการที่เกษียณอายุราชการแล้ว พระสงฆ์ และผู้เฒ่าผู้แก่ในสังคม รวมถึงปราชญ์ชาวบ้านในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นต้น

2. ผู้นำแบบเป็นทางการ (Formal leader) เป็นผู้นำที่ได้ตำแหน่งใน 2 ลักษณะ คือ เป็นผู้นำที่ได้รับตำแหน่งจากการแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้นำที่ได้รับตำแหน่งจากการเลือกตั้ง (เสาวนิต เสาธานนท์, 2542, หน้า 25)

บทบาทหน้าที่และลักษณะผู้นำชุมชนที่ดี

เพ่ง บัวหอม (2548) กล่าวถึง หน้าที่ของผู้นำชุมชนว่าเป็นผู้รักษาหรือประสานให้สมาชิกของชุมชนอยู่ด้วยกันหมายถึงจะต้องอยู่ใกล้ชิดกับชุมชนมีความสัมพันธ์กันคนในชุมชนและเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชนทำให้มีความสามัคคีกลมเกลียวกันในชุมชนผู้นำชุมชนจึงเป็นผู้ปฏิบัติภารกิจของชุมชนให้บรรลุวัตถุประสงค์หมายถึงต้องรับผิดชอบในกระบวนการวิธีการทำงานด้วยความมั่นคงและเข้าใจได้และต้องทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายโดยบทบาทของผู้นำชุมชนต้องสนับสนุนให้เกิดการติดต่อสัมพันธ์ในกลุ่มหมายถึงจะต้องปฏิบัติงานในทางที่อำนวยความสะดวกให้เกิดการติดต่อสัมพันธ์และปฏิบัติกันด้วยดีของสมาชิกในชุมชนการติดต่อสื่อสารที่ดีจึงเป็นสิ่งสำคัญและเป็นการช่วยให้หน้าที่นั้นบรรลุเป้าหมายที่ดี

ดังนั้น สามารถสรุปบทบาทหน้าที่ของผู้นำชุมชนได้ว่า ต้องสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในชุมชนโดยกระตุ้นให้สมาชิกทำสิ่งที่ประ โยชน์ต่อชุมชนส่งเสริมพัฒนาสมาชิกให้เกิดภาวะผู้นำร่วมกับสมาชิกให้เกิดภาวะผู้นำบริหารงานภายในชุมชนชี้แนะแนวทางหรือให้คำแนะนำกับชุมชนบำรุงขวัญคณะกรรมการในชุมชนเป็นตัวแทนชุมชนในการติดต่อประสานกับหน่วยงานอื่น ๆ รับผิดชอบต่อผลการกระทำในการทำงานและเป็นผู้เป็นที่ดีของชุมชนของตนเอง

ภาวะความเป็นผู้นำในงานพัฒนาชุมชน

สุรพล พะยอมแย้ม (2545, หน้า 15-17 อ้างถึงใน ฉันทนรี ศรีทอง, 2552) ได้ระบุหน้าที่ของชุมชนไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. ชุมชนต้องมีการผลิต การจัดจำหน่าย และการบริโภค (Production, distribution and consumption) เนื่องจากสมาชิกในชุมชนจำเป็นต้องมีการบริโภคและอุปโภคอยู่ตลอดเวลาฉะนั้นชุมชนจึงจำเป็นต้องทำการผลิตสิ่งอุปโภคและบริโภคให้เพียงพอกับความต้องการของสมาชิกในชุมชนภาวะความเป็นผู้นำที่ส่งเสริมให้ชุมชนทำการผลิตการจัดจำหน่ายและการบริโภค

เพื่อให้บริการแก่สมาชิกในชุมชนได้อย่างทั่วถึง ควรเป็นภาวะความเป็นผู้นำแบบใช้อำนาจหน้าที่ (Leadership based on the use of authority style) ในลักษณะภาวะความเป็นผู้นำแบบเผด็จการ (Autocratic leadership style) เนื่องจากผู้นำชุมชนจำเป็นต้องแสดงบทบาทของผู้บังคับบัญชา และการออกคำสั่ง (Commanding and order giving) เพื่อให้ผู้ประกอบการในชุมชนผลิตสินค้าและบริการให้มีปริมาณและคุณภาพเพียงพอกับความต้องการของประชาชนในชุมชน เพื่อให้ชุมชนดำรงความเป็นชุมชนต่อไปได้อย่างราบรื่นสงบสุขร่มเย็น ซึ่งนอกจากการผลิตแล้วผู้ประกอบการจำเป็นต้องมีการจำหน่ายสินค้าและบริการเพื่อสร้างรายได้ สำหรับการใช้จ่ายและการเก็บออม เพื่อลงทุนในการผลิตสินค้าและบริการต่อเนื่องกันไป

2. ชุมชนต้องมีการถ่ายทอดความรู้และระเบียบปฏิบัติทางสังคม (Socialization) เนื่องจากการที่คนแต่ละคนอยู่ร่วมกันได้ในสังคมนั้น จำเป็นต้องมีการเรียนรู้และมีการปรับตัวให้มีความสอดคล้องกับสภาวะของสังคม ซึ่งมีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ค่านิยม ประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของชุมชนกำกับความประพฤติและวิธีปฏิบัติตนของคนในชุมชน จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่คนในชุมชนต้องให้การอบรมสั่งสอนเลี้ยงดูประสบการณ์ในสิ่งที่ถูกต้องดีงามให้แก่สมาชิกใหม่หรือคนรุ่นใหม่ในชุมชน ภาวะความเป็นผู้นำที่ช่วยให้ชุมชนมีการถ่ายทอดความรู้และระเบียบปฏิบัติให้แก่สมาชิกใหม่ของชุมชน ควรเป็นภาวะความเป็นผู้นำแบบมีความสามารถพิเศษ (Charismatic leadership style) เนื่องจากผู้ถ่ายทอดความรู้และระเบียบปฏิบัติ นั้นจำเป็นต้องมีความรู้จริง รอบรู้ และรู้อย่างกว้างไกลในเรื่องที่ถ่ายทอด หรือเรียกว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถพิเศษความมุ่งมั่นตั้งใจจริง รวมถึงมีความยืดหยุ่นตามสถานการณ์และสภาพแวดล้อม จึงสามารถสร้างความเคารพนับถือและความศรัทธาให้เกิดขึ้นแก่ผู้รับการถ่ายทอดได้อย่างแท้จริง ส่งผลให้ผู้รับการถ่ายทอดยอมรับปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจและยอมรับความรู้ และแนวปฏิบัติไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและต่อชุมชนสืบไป

3. ชุมชนต้องมีการควบคุมทางสังคม (Social control) เพื่อให้สมาชิกในชุมชนยอมรับปฏิบัติตามมาตรฐานกลาง (Norms) รวมถึงกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับของชุมชน การกำหนดบทลงโทษการฝ่าฝืนและไม่ปฏิบัติตามอย่างเข้มงวดทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดความสงบสุขขึ้นในชุมชน ภาวะความเป็นผู้นำที่ช่วยให้ชุมชนสามารถควบคุมสังคมได้อย่างสงบสุข ควรเป็นภาวะความเป็นผู้นำตามแนวจัดการ 4 ระบบ (4 systems leadership style) ในระบบที่ 1 ซึ่งเป็นภาวะความเป็นผู้นำแบบเผด็จการเต็มรูปแบบ (Exploitative-authoritative leadership) ซึ่งในลักษณะเช่นนี้ชุมชนต้องการผู้นำที่มีอำนาจสมบูรณ์แบบ สามารถใช้อำนาจตามตำแหน่งหน้าที่ของตนลงโทษผู้กระทำความผิดตามบทบัญญัติที่กำหนดไว้อย่างคล่องตัว เน้นการสื่อสารแบบเบื้องบนลงล่าง (Top down) ประเด็นสำคัญที่สุด ก็คือผู้นำเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตนเองในทุกเรื่องทั้งนี้เพื่อให้ชุมชนมีความสงบเป็นระเบียบเรียบร้อย

4. ชุมชนต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม (Participation)

ในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ซึ่งส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนเองซึ่งการมีส่วนร่วมในที่นี่ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนของการศึกษาปัญหาและความต้องการของประชาชนในชุมชน ขั้นตอนของการกำหนดสาเหตุของปัญหา ขั้นตอนการกำหนดแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหา ขั้นตอนของการลงมือปฏิบัติการแก้ไขปัญหา และขั้นตอนของการติดตามและประเมินผลงานและกิจกรรมที่เกิดขึ้นในชุมชนภาวะความเป็นผู้นำที่ช่วยให้ประชาชนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนนั้น ได้แก่ ภาวะความเป็นผู้นำแบบมีส่วนร่วม (Participation leadership style) เนื่องจากมีความสอดคล้องกับหลักการและวิธีการของการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยตรง

5. ชุมชนต้องจัดให้มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างสมาชิกในชุมชน (Mutual support)

เนื่องจากสมาชิกในชุมชนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ดังนั้นการช่วยเหลือการอาสาสมัครกระทำกิจกรรมในชุมชนจึงเป็นสิ่งจำเป็น ทั้งนี้เพื่อให้ชุมชนดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน ภาวะความเป็นผู้นำที่ช่วยให้ชุมชนจัดการช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างสมาชิกในชุมชน ควรเป็นภาวะความเป็นผู้นำตามสถานการณ์ (Situation leadership style)

ดังนั้น สามารถสรุปภาวะความเป็นผู้นำในงานพัฒนาชุมชนในชุมชนได้ว่า ต้องประกอบด้วยสมาชิกที่มีความแตกต่างกันทั้งในด้านของความคิด ความชอบ ความเชื่อ ค่านิยม วิธีการปฏิบัติ และจุดมุ่งหมายที่มีความแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล เป้าหมายในการทำงานของสมาชิกในชุมชนแต่ละคนก็ยังคงขึ้นอยู่กับตัวแปรต้น ตัวแปรตาม ตัวแปรแทรกซ้อนอีกด้วย ฉะนั้นผู้นำจึงจำเป็นต้องปรับใช้ภาวะความเป็นผู้นำให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อให้สมาชิกในชุมชนมีการให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกันด้วยดีในชุมชน

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการชุมชน

อริญ จิตตะเสโน (2552) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการบริหารจัดการชุมชนไว้ ดังนี้ นักบริหาร หรือผู้บริหาร และการบริหาร เป็นปัจจัยประกอบที่สำคัญยิ่งของการทำงานและองค์กร ซึ่งมีอยู่หลายด้าน หลายประการ เช่น

1. การบริหาร “งาน” นโยบาย ระบบ รูปแบบ หลักการวิธีการ แผนปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ เช่น งาน โรงงาน งานสำนักงาน งานสนาม งานฝ่าย และแผนกต่าง ๆ ฯลฯ
2. การบริหาร “เงิน” การควบคุมกำกับเงินเข้าออก เงินสดหมุน เวียน วงเงินกู้ยืม ขอดหนี้สิน แผนการเงินต่าง ๆ ฯลฯ

3. การบริหาร “คน” จะดูแลทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งมีทั้ง สติ ปัญญา ความรู้สึกนึกคิด จิตวิญญาณ และอารมณ์ อย่างไร ให้เขาทำงานด้วยความทุ่มเท เสียสละ ทำงานด้วยมือ ด้วยสมอง และด้วยจิตใจที่ไม่ทำลายความสามารถของเขาให้ค่อยไป จะพัฒนาเขาอย่างไร ฯลฯ

4. การบริหาร “คน” ผู้บริหารทุกคนต้องจัดระบบ จัดระเบียบ สร้างวินัย ดูแลตนเอง ให้อยู่ในกฎ กติกา ดูแลสุขภาพตัวเองอย่างไร พัฒนาตนเองอย่างไร ฯลฯ

5. การบริหาร “เวลา” เวลาที่มีจำกัด เราจะบริหารอย่างไรให้สำเร็จ และลงตัวได้ เช่น ระบบ JITs โดยใช้เวลาให้เกิดคุณค่าสูงสุด เป็น Economics speed

6. การบริหาร “ทรัพยากรและมีปัจจัยการผลิตอื่น ๆ” ที่มีในแต่ละองค์กรจะมีทรัพยากร และปัจจัยการผลิต ปัจจัยแวดล้อมที่ต่างกันออกไป ทำอย่างไรจึงจะจับจวบเอาสิ่งเหล่านั้นมาสร้าง ประโยชน์สูงสุดให้ได้

หมายเหตุ “หลักการบริหาร” เป็นทั้ง “ศาสตร์” และ “ศิลป์” เชิง “ประยุกต์” การบริหาร ความ “แตกต่าง” และความ “ขัดแย้ง” ให้ลงตัวเป็นศิลปะอย่างยิ่ง

ลักษณะและรูปแบบในการบริหารการจัดการ

ต้องดูจากลักษณะ/ รูปแบบ/ ระบบ/ งาน/ วัตถุประสงค์/ และเป้าหมาย/ ขององค์กร เป็นสำคัญ แต่โดยทั่วไปมี 3 ลักษณะที่สำคัญคือ (อริญ จิตตะเสน, 2552)

1. แบบนักประชาธิปไตย เป็นนักบุญใช้พระคุณนำ

1.1 ต้องมีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมทำ

1.1.1 มีเหตุมีผลใช้เหตุ ใช้ผล บริหาร

1.1.2 มีและให้โอกาสทุกภาคส่วน

1.1.3 ให้กำลังใจ/ มีการจูงใจ มีรางวัล

1.2 ต้องมีธรรมาภิบาล

1.2.1 เป็นธรรม Fair

1.2.2 สะอาด สุจริต Clean

1.2.3 ชัดเจน โปร่งใส Clear

1.2.4 สว่างงาม Smart

1.3 ต้องมีการบูรณาการ

1.3.1 ด้านงานทุกด้านเป็น One stop service

1.3.2 ด้านอรรถประโยชน์ร่วมล้วน

2. แบบนักเผด็จการ เป็นคนบาป/ ใช้พระเดชนำ

- 2.1 ใช้อำนาจ
- 2.2 ชี้ขาดแต่ผู้เดียว
- 2.3 เอาโทษ ลงโทษ

3. แบบนักวิชาการ

- 3.1 ใช้ข้อมูล
- 3.2 ใช้เทคโนโลยี
- 3.3 ใช้งานวิจัย

หน้าที่ของการบริหาร (อรัญ จิตตะเสโน, 2552)

1. การวางแผน (Planning) การดำเนินกิจการใด ๆ ก็ตามจะต้องมีการกำหนดแผนงานไว้ล่วงหน้าเสมอเพื่อหาแนวทางในการดำเนินงานที่ดีกว่า ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการบริหารมีพื้นฐานความรู้ในด้านสิ่งแวดล้อม การเมือง สังคม เศรษฐกิจ ตลอดจนต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการพยากรณ์ต่าง ๆ ในอนาคตได้ดี

2. การจัดองค์การ (Organizing) เป็นการจัดรูปแบบโครงสร้างขององค์การในลักษณะรูปงาน หรือสาขางาน และตำแหน่งงานให้การดำเนินกิจกรรมองค์การบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

3. การรับคนเข้าทำงาน (Staffing) ทรัพยากรที่มีความสำคัญที่สุดขององค์การ คือ ทรัพยากรมนุษย์ ดังนั้น หน้าที่ของความเป็นผู้นำที่อาจจะนับได้ว่ามีความสำคัญที่สุดของผู้บริหาร คือ การคัดเลือก การฝึกอบรม การพัฒนากำลังคนถ้าหากองค์การปราศจากกำลังคนที่มีความสามารถโดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับผู้บริหารแล้วองค์การจะประสบความยุ่งยากในความสำเร็จของเป้าหมายที่ได้กำหนดขึ้นมาองค์การจะประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องรู้วิธีการจัดสรรคนให้เหมาะกับงาน คือ คนไหนมีความถนัดด้านใดก็จะให้ไปทำงานในด้านนั้น ดังข้อความที่ว่า “Put the right man on the right job”

4. การสั่งการ (Directing) การสั่งการเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้นำและการจูงใจผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานของพวกเขาในแต่ละวัน หน้าที่การสั่งการจะเกี่ยวข้องกับอิทธิพลและให้ความช่วยเหลือกับผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานของพวกเขาโดยผ่านทางความเกี่ยวพันระหว่างบุคคล

5. การควบคุม (Controlling) ผู้บริหารจะต้องมีความมั่นใจว่าการปฏิบัติงานของสมาชิกขององค์การมุ่งไปสู่เป้าหมายหรือไม่ผู้บริหาร จะต้องปฏิบัติหน้าที่การควบคุม

- 5.1 การกำหนดมาตรฐานของผลการปฏิบัติงาน
- 5.2 การวัดผลการปฏิบัติงานและการทำการเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่วางไว้
- 5.3 การแก้ไขผลการปฏิบัติงานใด ๆ ที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานดังกล่าว

การวางแผน

ต้องรอบคอบมีทั้งแผนหลักและแผนรองตลอด ถึงแผนต่อ ๆ ไปเพราะการวางแผน

ในปัจจุบันทำยากมากเพราะ

1. มีการแข่งขันสูงมากในการทำธุรกิจยุคปัจจุบัน
2. คนทำธุรกิจในปัจจุบันคุณธรรมลดน้อยลง
3. ข้อมูล ข่าวสาร วิชาการ เทคโนโลยีเปลี่ยนเร็ว
4. ปัจจัยประกอบอื่น ๆ เช่น เรื่องการเมืองและสังคมมีผลกระทบทั้งเชิงบวกและลบ

ต่อธุรกิจสูงมาก

การวางแผนจึงต้องประกอบด้วย

1. ข้อมูลที่ดีและมากพอที่ผ่านการ “พิเคราะห์” มาดีแล้ว
2. มีผู้ที่รอบรู้ และมากประสบการณ์มาร่วมกันวางแผน
3. มีกระบวนการและวิธีการในการมีส่วนร่วม ที่ดีและถูกต้อง
4. ทุกกระบวนการ วิธีการและขั้นตอนต้องมี “ธรรมาภิบาล”

เราต้องวางแผนด้านอะไรบ้าง?

1. งาน เช่น การขาย/ การตลาด/ การผลิต/ การจัดซื้อ ฯลฯ
2. เงิน ทั้งเงินสดหมุนเวียนและวงเงินอื่น ๆ
3. คน ใช้มากน้อยแค่ไหน/ ใครเหมาะสมกับงาน
4. คน ทั้งของผู้บริหาร/ ผู้จัดการ/ และองค์การให้ชัด
5. ปัจจัยและทรัพยากรอื่น ๆ มีอะไรพิเศษที่ต้องทำ

การวางแผน

ต้องคำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ เช่น เรื่องการเมือง/ เรื่องของสังคมอื่น ๆ

เช่น สิ่งแวดล้อม/ มลภาวะต่าง ๆ/ การปรับตัวของ ทั้งคู่แข่งและลูกค้าทั้งเรื่องภายในประเทศ และต่างประเทศทั้งเรื่องภายในองค์กรและภายนอกองค์กรและปัจจัยการแปรเปลี่ยนจากภายนอก หรือแม้แต่การแปรเปลี่ยนของธรรมชาติ เช่น แล้งจัด ร้อนจัด หนาวจัด ภัยพิบัติธรรมชาติ และอื่น ๆ ซึ่งทำได้ยากที่สำคัญที่สุดเหนืออื่นใดคือ

1. การเตรียมตัว
2. การเตรียมความรู้

3. การเตรียมความคิด
4. การเตรียมจิตใจ
5. การเตรียมเป้าหมาย
6. การเตรียมปัจจัยและทรัพยากร

ผู้บริหารองค์การ

มีหน้าที่หลักที่สำคัญหลายประการด้วยกัน เช่น

1. ศึกษา/เรียนรู้/และทำความเข้าใจกับ “องค์กร” ให้มากที่สุด และดีที่สุด ทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณทั้งเรื่องของ Hardware และ Software และอื่น ๆ เช่น เรื่องของวัฒนธรรม ในองค์กรและต้องเรียนรู้ เรื่องอื่นด้วย
 2. กำหนด “นโยบาย” “เป้าหมาย” และ “ทิศทาง” ขององค์กร ตลอดถึง “ระเบียบ” “แนวปฏิบัติ” หรือ “กฎเกณฑ์กติกา” และแม้แต่ “วินัย” องค์กร
 3. วางแผนการทำงาน กำหนดวิธีการและการจัดการ และตีกรอบ วิธีการปฏิบัติงาน ของฝ่ายต่าง ๆ
 4. ติดตาม/กำกับ/ควบคุม/ดูแล งานทั้งหมดให้เป็นไปตาม “นโยบาย” “เป้าหมาย” และ “ทิศทาง” ตามที่กำหนดไว้
 5. ประเมิน/ปรับปรุง/เปลี่ยนแปลงแก้ไขสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเป็น ปัญหา อุปสรรค ต่องานและการทำงานทั้งระดับผู้บริหาร ผู้จัดการและ ผู้ปฏิบัติงาน
 6. สร้างแรงจูงใจ/สร้างขวัญและกำลังใจให้รางวัล ให้โอกาสแก่ผู้ปฏิบัติงานดี ทั้งต้องกำชับ คัดโทษ และลงโทษผู้กระทำผิดอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม
 7. สรุปบทเรียน “ทั้งระบบ”และ“เป็นระบบ” เพื่อนำไปสู่การพัฒนาต่อยอดให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น ทั้งในปัจจุบันและอนาคต
- ฉะนั้น “Management and administration” จึงควรจะแปลว่า “การบริหารและการจัดการ” โดยแท้จริงแล้ว “การบริหาร” คือ “การบำรุงอย่างหนัก” “การจัดการ” คือ “การทำงานอย่างหนัก” ซึ่งทั้ง “การบริหารและการจัดการ” นั้นในการปฏิบัติการจริง ๆ จะต้องมีส่วน
1. กระบวนการ “การมีส่วนร่วม” ที่แท้จริงจากทุก ๆ ฝ่ายขององค์กรอื่น ๆ ที่จำเป็น
 2. ในองค์กรนั้นต้องมี “มีระบบธรรมาภิบาล” ที่ดีด้วยซึ่งถ้ายังไม่มีหรือขาดอย่างใด อย่างหนึ่งไปจะต้องสร้าง ไม่เช่นนั้นแล้วการบริหารและการจัดการจะประสบความสำเร็จ ที่น้อยมาก

สิ่งแรกที่จะต้องทำก็คือ

KM คือ Knowledge management คือ “การจัดการกับ องค์ความรู้” ต่าง ๆ ทั้งภายใน และภายนอกองค์กรซึ่งก็คือ “การรู้เขา รู้เรา” นั่นเอง

ภายในที่ต้องรู้ อย่างน้อย

1. เรื่องงาน ว่าสถานประกอบการของเราทำงานอะไร ประเภท ไหน เช่น อุตสาหกรรมห้องเย็น
2. เรื่องเงิน สภาพการเงินเราเป็นอย่างไรบ้าง
3. เรื่องคน คนเราเป็นอย่างไร ทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เหมาะสมกับงานไหม ฯลฯ

ภายนอกที่ต้องรู้ อย่างน้อย

1. การตลาดตามความเป็นจริง และลูกค้าของเรา
2. คู่แข่ง ทั้งทางตรงและทางอ้อม
3. สถานการณ์ ที่เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ๆ ด้านต่าง ๆ

ดังนั้น สามารถสรุปแนวคิดหลักการบริหารจัดการจัดการชุมชนได้ว่า ผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถต้องสามารถบำรุงขวัญกำลังใจและปัจจัยอื่น ๆ ที่สำคัญและจำเป็นแก่ฝ่ายจัดการ หรือผู้ปฏิบัติงาน ผู้บริหารต้องเป็นนักวางแผน ทำงานด้วยมือ ด้วยสมอง และ ด้วยจิตใจทั้งในและนอกเวลางานนั่นคือ ต้องทำงานแบบทุ่มเทปัจจัยประกอบที่สำคัญ คือ ต้องเก่งทั้งงานและเก่งทั้งคน และสามารถทำงานเองได้ ใช้ผู้อื่นได้และสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี (อรัญ จิตตะเสโน, 2553)

หน้าที่ในการทำงานทั่วไปของประธานชุมชนในเขตพื้นที่เมืองพัทยาตามระเบียบเมืองพัทยา ว่าด้วยคณะกรรมการชุมชน พ.ศ. 2547

ตามระเบียบเมืองพัทยา ว่าด้วยคณะกรรมการชุมชน พ.ศ. 2547 กำหนดให้มีการจัดตั้งชุมชนในเขตเมืองพัทยารวมขึ้นเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาชุมชนของตนเอง ร่วมกับหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชนและชุมชนอื่นและเพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการชุมชนเป็นไปในแนวทางที่พึงประสงค์เมืองพัทยาก็ออกระเบียบ เกี่ยวกับคณะกรรมการชุมชนในเขตเมืองพัทยา ซึ่งคณะกรรมการชุมชนประกอบด้วย ประธานชุมชนคนหนึ่ง รองประธานหนึ่งคนและคณะกรรมการชุมชนจำนวนไม่น้อยกว่าเก้าคนแต่ไม่เกินสิบห้าคนในที่นี้จะกล่าวถึงที่มาของประธานชุมชนตามระเบียบเมืองพัทยา ว่าด้วยคณะกรรมการชุมชน พ.ศ. 2547 ดังนี้ หน้าที่ความรับผิดชอบของประธานชุมชนที่ได้กำหนดไว้ (ศาลาว่าการเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี, 2547) ประกอบด้วย

บทบาทและหน้าที่ของประธานชุมชน

1. ประธานชุมชนมีหน้าที่รับผิดชอบเป็นประธานในการประชุมดำเนินการประชุมให้เป็นไปตามวาระ

1.1 ขั้นตอนของประธานชุมชนมีหน้าที่รับผิดชอบเป็นประธานในการประชุมดำเนินการประชุม

1.2 เป็นประธานในที่ประชุมคณะกรรมการชุมชนในการประชุมในแต่ละครั้ง และประธานชุมชนให้คณะกรรมการชุมชนประชุมกันอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง การกำหนดวันประชุมให้ประธานกรรมการชุมชนเป็นผู้กำหนด โดยให้เลขานุการชุมชนเป็นผู้ออกหนังสือเชิญการประชุมทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความสะดวกและการประกอบอาชีพของคณะกรรมการชุมชนเป็นหลัก

1.3 การนัดประชุมประธานชุมชนจะต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 3 วัน พร้อมทั้งระเบียบวาระการประชุมเว้นแต่มีการนัดในที่ประชุมแล้วหรือมีกรณีจำเป็นเร่งด่วน

1.4 การจัดระเบียบวาระการประชุมให้ประธานชุมชนจัดลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1.4.1 เรื่องที่ประธานจะแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

1.4.2 เรื่องทบทวนมติที่ประชุม และรับรองรายงานการประชุม

1.4.3 เรื่องที่จะเสนอเพื่อพิจารณา

1.4.4 เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

1.5 การประชุมคณะกรรมการชุมชนต้องมีกรรมการชุมชนมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคณะกรรมการชุมชนทั้งหมดจึงถือว่าครบองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการชุมชนไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการชุมชนเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการชุมชนหรือรองประธานกรรมการชุมชนไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการชุมชนที่มาประชุมเลือกกรรมการชุมชนคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมครั้งนั้น

1.6 ประธานชุมชนจะต้องจัดทำรายงานการประชุมแต่ละครั้งให้แจ้งนายกเมืองพัทยาทราบ

2. ควบคุมการนับคะแนนและชี้ขาดในกรณีคะแนนเสียงเท่ากัน ขั้นตอนของประธานชุมชนจะเป็นผู้การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม

2.1 ให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการชุมชนคนหนึ่งมีสิทธิออกเสียงหนึ่งเสียงในการลงคะแนน และในกรณีที่มิฉะนั้นเสียงเท่ากัน

- 2.2 ให้ประธานกรรมการชุมชนมีสิทธิออกเสียงชี้ขาดอีกหนึ่งเสียงและให้มตินั้นเป็นที่สิ้นสุด
3. ควบคุม ดูแลติดตามและดำเนินงานของคณะกรรมการฝ่ายชุมชนฝ่ายต่าง ๆ
 - 3.1 ให้ประธานชุมชนและคณะกรรมการชุมชนสรุปผลงาน ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานต่อคณะกรรมการอำนวยการพัฒนาชุมชนของเมืองพัทยาเป็นประจำทุกสามเดือน
 - 3.2 ประธานชุมชนและคณะกรรมการชุมชนจะต้องช่วยกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น มุ่งแก้ไขที่ต้นตอของปัญหา
 - 3.3 ประธานและคณะกรรมการจะต้องกำหนดวิธีการแก้ไขเป็น 2 ระยะ คือ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้ากับการแก้ไขปัญหาระยะยาวควบคู่กัน ไป
 - 3.4 ติดตามประเมินผลการดำเนินงานโดยประธานคณะกรรมการชุมชนตรวจสอบผลการดำเนินงานเพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าของงานที่ได้ดำเนินการไปว่ามีอุปสรรคอะไรหรือไม่ ผลที่ได้จากการปฏิบัติงานจริงผลที่คาดว่าจะได้รับตรงกันหรือไม่อย่างไรเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานครั้งต่อไป
4. เป็นผู้แทนของชุมชนในการติดต่อประสานงานต่าง ๆ กับชุมชน กับหน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชนตามที่เมืองพัทยาได้กำหนดตาม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประสิทธิ์ สุขทวีทรัพย์ (2549) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชน: ศึกษากรณี เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร กรอบแนวความคิดในการศึกษา บทบาทของคณะกรรมการ ฯ ในการศึกษาครั้งนี้ (1) ปัจจัยส่วนบุคคลเพศ อายุ ระดับการศึกษา ขนาดครอบครัว รายได้ (2) ด้านเศรษฐกิจของคณะกรรมการชุมชน อาชีพหลักหรืองานประจำ บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการชุมชน ปัญหาอุปสรรค การแก้ไข, การปรับปรุงพัฒนาที่ต้องการในการ (3) ด้านงบประมาณปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุมชน มีผลต่อความต้องการความช่วยเหลือชุมชนจากสำนักงานเขตประเวศ (3.1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน (3.2) ด้านโครงสร้างสภาพแวดล้อม (3.3) ด้านงบประมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาของคณะกรรมการชุมชนปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชน แนวทางในการส่งเสริมบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชน โดยศึกษาในเชิงคุณภาพเป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ของฝ่ายพัฒนาชุมชน และสวัสดิการสังคมสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนโยบายหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับ โครงสร้างพื้นฐานของชุมชนกับการปฏิบัติหน้าที่และระเบียบ

กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยกรรมการชุมชน พ.ศ. 2534 และจากการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญในเรื่องของความคิดเห็นผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาชุมชน การเข้ามาเป็นคณะกรรมการชุมชน เพศ อายุ ระดับการศึกษา ขนาดของครอบครัว และรายได้ ไม่มีผลต่อการทำงานและจากการสังเกตบุคคลเหล่านี้ มีฐานะปานกลางพอมีพอกิน มีงานประจำทำทุกท่านบทบาทหน้าที่ของกรรมการชุมชนเพื่อต้องการพัฒนาชุมชนการลงมติแสดงความคิดเห็นที่ตนเองอยู่อาศัยในทุก ๆ ด้านให้ทัดเทียมกับชุมชนอื่น ๆ และต้องการให้เป็นที่ยอมรับของคนในชุมชนการจัดสรรเงินกู้ไม่เท่ากันจากโครงการกองทุนหมู่บ้าน สำนักงานเขตประเวศ มีความโน้มเอียงในการแจกสิ่งของเจ้าหน้าที่ สำนักงานเขตประเวศที่รับผิดชอบไม่ลงพื้นที่เข้ามาในชุมชนเพื่อรับฟังปัญหาข้อเสนอแนะการเบิกเงินสนับสนุนชุมชนล่าช้ามากและลูกบ้านกับคณะกรรมการชุมชนมีส่วนน้อยที่ยังมีข้อขัดแย้งไม่ให้ความร่วมมือ ทำให้ร้องเรียนในเรื่องต่าง ๆ ไปยังสำนักงานเขตประเวศ แนวทางในการส่งเสริมบทบาทหน้าที่ในการพัฒนามีการวางแผนและการเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนให้ได้มีส่วนร่วม

วัชรพงษ์ คำบุญเรือง (2550) ได้ศึกษาเรื่อง คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้นำชุมชน ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาถึงคุณสมบัติของผู้นำชุมชนในแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ที่ต้องการ และ (2) ศึกษาบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกของประชาชนในแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์การศึกษากรอบแนวคิดในการศึกษาตามตัวแปรอิสระบทบาทของผู้นำที่มีผลต่อการตัดสินใจและตัวแปรตามคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้นำชุมชนวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคนเมือง หรือประชาชนทั่วไป จำนวน 257 คน ชาวเขาเผ่าม้ง จำนวน 81 คน ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง จำนวน 80 คน และชาวเขาเผ่ามูเซอ จำนวน 47 คน หลังจากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มชาติพันธุ์ทั้ง 4 กลุ่ม คือ คนเมือง ชาวเขาเผ่าม้ง ชาวเขาเผ่า กะเหรี่ยง และชาวเขาเผ่ามูเซอ ต่างก็มีความต้องการผู้นำที่มีคุณลักษณะเพียบพร้อมในด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน และด้านภาวะผู้นำในระดับมากขึ้นไป ทั้งนี้เนื่องจากทุกกลุ่มต่างก็มีความต้องการผู้นำที่ดี มีความอดทน ขยัน มุ่งมั่นในการทำงาน และมีความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ให้ความช่วยเหลือประชาชนอย่างเต็มที่ ขณะเดียวกันจะต้องมีการทำงานที่โปร่งใส ซื่อสัตย์ และไว้วางใจได้บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกของประชาชนในด้านการพัฒนาชุมชนและแก้ไขปัญหาชุมชน ด้านการติดต่อประสานงาน ด้านการส่งเสริมการสร้างความรักความสามัคคีในชุมชน และด้านส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณี กลุ่มชาติพันธุ์ทั้ง 4 กลุ่ม ต่างก็เห็นว่า บทบาททั้ง 4 ด้าน ล้วนแล้วแต่

ส่งผลให้ประชาชนตัดสินใจเลือกผู้นำชุมชนอยู่ในระดับมากขึ้นไปทุกด้าน เนื่องจากกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้ง 4 กลุ่ม ต่างเห็นว่าบุคคลที่จะเป็นผู้นำชุมชนของตนเองได้นั้นจะต้องมีบทบาทในการนำความรู้ใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนาชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทำหน้าที่ ในการเป็นตัวแทนของประชาชนในการประสานกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกชุมชน วางตัวเป็นกลาง ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนและระหว่างชุมชนมีความรัก สามัคคีกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

วัชร ัมพะมาลา (2551) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยในการเข้าดำรงตำแหน่งประธานชุมชน: ศึกษาเฉพาะกรณีแขวงศรีวิชัย เทศบาลนครเชียงใหม่ กรอบแนวคิดในการวิจัยปัจจัยภายในและภายนอกที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจสมัครเข้าเป็นผู้นำชุมชน โดยได้จากแนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่ได้สำรวจมานี้ ผู้วิจัยจะนำไปใช้ในการศึกษา และวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมให้ประชาชนลงสมัครเพื่อดำรงตำแหน่งประธานชุมชน ซึ่งมีความน่าสนใจที่ว่าสังคมเมืองอย่างเทศบาลนครเชียงใหม่ ซึ่งประชาชนต้องประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงชีพ ตนเองและครอบครัว อะไรเป็นแรงจูงใจให้ประชาชนในเขตเมืองอาสาเข้ามามีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมทางการเมือง เพื่อจะนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาบทบาทของชุมชน ในอนาคตมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการลงสมัครดำรงตำแหน่งประธานชุมชน และทราบถึงผลประโยชน์และผลเสีย จากการดำรงตำแหน่งประธานชุมชนงานวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากการค้นคว้าเอกสารและการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 17 คน ได้แก่ ประธานชุมชนในชุมชนแขวงศรีวิชัย และใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอรรถาธิบายและพรรณนาความ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างสมัครเข้าดำรงตำแหน่งประธานชุมชน เพื่อเป็นตัวแทนของประชาชนในชุมชน โดยเป็นงานอาสาสมัครตามแนวทางของการกระจายอำนาจ และเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนอันจะนำไปสู่ระบอบการเมืองที่เป็นประชาธิปไตย สำหรับเหตุผลส่วนตัวที่สมัครนั้น ก็เพราะมีแรงจูงใจทางสังคม ซึ่งเกิดจากการเรียนจากความต้องการทางสังคม การเป็นที่ยอมรับ และจากของประชาชนในชุมชนเป็นอย่างดี อีกทั้งเป็นบุคคลที่กว้างขวางและมีเครือข่าย สำหรับแรงจูงใจส่วนบุคคลประกอบไปด้วย ความต้องการเสียสละเพื่อประโยชน์ ส่วนรวมของชุมชน และเห็นถึงความสำคัญของปัญหาในชุมชนตนเอง ทั้งประสงค์จะเป็นผู้ประสานงานเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนของตน ประกอบกับมีความพร้อมทางด้านเศรษฐกิจ อาชีพที่มีความมั่นคง และมีเวลาว่างมากพอที่จะทำกิจกรรมให้กับชุมชนผลดีของการดำรงตำแหน่งประธานชุมชน คือได้รับความเกรงใจและการยกย่องจาก ผู้บริหารเทศบาลนครเชียงใหม่ และจากประชาชนในชุมชนว่าเป็นบุคคลที่มีความเสียสละให้แก่ชุมชน รวมไปถึงได้รับความสะดวกในการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐมีอำนาจในการบริหารจัดการชุมชนตามที่ถูกระเบียบ

กำหนด และยังได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินงานตาม โครงการของรัฐบาล เช่น โครงการ SML ผลเสียของการดำรงตำแหน่งประธานชุมชนจะเป็นในส่วนของค่าตอบแทนและสวัสดิการต่าง ๆ ที่รัฐไม่มีการจัดสรรให้ซึ่งทำให้ในบางครั้งประธานชุมชนต้องเสียทุนทรัพย์ ส่วนตัวในการดำเนินกิจกรรมของชุมชนสำหรับปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญต่อการสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนสมัครดำรงตำแหน่งประธานชุมชน ได้แก่ ประเด็นการจัดสวัสดิการประจำตำแหน่งประธานชุมชน เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกในชุมชนเห็นความสำคัญและพร้อมที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในฐานะประธานชุมชน ทั้งนี้ในการแก้ไขประเด็นปัญหาดังกล่าว รัฐได้พยายามดำเนินการจัดหาสวัสดิการให้แก่ประธานชุมชน ด้วยการร่างระเบียบของกระทรวงมหาดไทยเกี่ยวกับเรื่องนี้ ซึ่งกำลังอยู่ในขั้นตอนของการหาข้อยุติที่เหมาะสมต่อไป

ไพรัช ดันอุดม (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้นำและประชาชนในการพัฒนาชุมชนเข้มแข็งเมืองนำอยู่: กรณีศึกษาเทศบาลเมืองแกนพัฒนา อำเภอมะเข่ จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา แนวคิด ประสบการณ์ทางการเมือง การปกครอง การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนและประชาชนในการพัฒนาชุมชนเข้มแข็งเมืองนำอยู่ และปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาชุมชนวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีการตอบแบบสอบถาม การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ตลอดจนศึกษาจากเอกสาร โดยมีแหล่งข้อมูลที่สำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ ผู้นำชุมชนและประชาชน ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามใช้เวลา 2 เดือน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม SPSS และนำเสนอผลการศึกษาแบบเชิงปริมาณและพรรณนา ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำชุมชนและประชาชนมีแนวคิดในการพัฒนาชุมชนเน้นบทบาท หน้าที่ของทุกคนในชุมชนต้องช่วยกันตั้งแต่เริ่มเข้าร่วม โครงการการดำเนินงานการประเมินผลรวม ไปถึงการแสดงความคิดเห็นผ่านเวทีประชาคม การทำแผนชุมชนและการรวมกลุ่มเพื่ออำนาจการต่อรอง ในขอบเขตของการตอบสนองความต้องการและแก้ปัญหาของชุมชน โดยได้รับประสบการณ์การพัฒนาจากบุคคลภายในและภายนอกชุมชน รูปแบบของการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนจะแสดงออกในลักษณะการตัดสินใจการควบคุมกำกับดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน ส่วนประชาชนแสดงออกในลักษณะของการปฏิบัติตามแผนภายใต้การตัดสินใจด้วยตนเอง ประชาชนได้รับผลประโยชน์คือ ปัญหาของชุมชนได้รับการแก้ไขประชาชนมีส่วนร่วมในการทำแผนชุมชนมากขึ้นจึงได้รับงบประมาณชุมชนมากขึ้นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาคือปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง คือปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ อาชีพ รายได้ การศึกษามีผลต่อการพัฒนาชุมชนน้อย และปัจจัยภายนอก เช่น การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนและประชาชนทุนทางสังคม ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรม การสนับสนุนจากองค์กรภาครัฐและเอกชน มีผลต่อการพัฒนาชุมชนมากแต่ยังน้อยกว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชุมชน

กล่าวได้ว่าการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนและประชาชนเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาชุมชนเข้มแข็งเมืองน่าอยู่มากกว่าทุนทางสังคม

ศักดิ์ศรี มงคลอิทธิเวช (2552) ได้ศึกษาเรื่อง กระบวนการพัฒนาศักยภาพชุมชนเพื่อให้เป็นชุมชนน่าอยู่: กรณีศึกษาบ้านสบยาบ อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Community action research: CAR) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพของชุมชนบ้านสบยาบในการเป็นชุมชนน่าอยู่ โดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ มาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้แก่ ศักยภาพของชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชนเมืองน่าอยู่ และการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม ซึ่งมีกิจกรรมหลัก 3 ประการ คือ การวิจัย การพัฒนาศักยภาพ และการปฏิบัติจริง โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน คือ (1) การมองเป้าหมายร่วมกัน (2) การสร้างโครงสร้าง/ กลไกพื้นฐานเพื่อการพัฒนา ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (3) การทำโครงการร่วมกัน ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยการสังเกตและบันทึกการดำเนินงานของชุมชน และสัมภาษณ์สมาชิกที่เข้าร่วมในกิจกรรมใช้เวลา 1 ปี ข้อมูลได้รับการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ แยกแยะตามหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดวิเคราะห์และนำเสนอโดยการบรรยายผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ การศึกษาริบทของชุมชนที่เอื้อให้ชุมชนเข้มแข็งและมีศักยภาพ พบว่าชุมชนบ้านสบยาบ คนในชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมีการช่วยเหลือเอื้อกูลกันตลอดเวลา มีประเพณีวัฒนธรรมที่ดีงาม มีภูมิปัญญาชาวบ้าน มีผู้นำที่มีความสามารถ และเมื่อมีปัญหาชุมชนมีกลไกทางสังคมที่ดีในการช่วยแก้ไข้ปัญหา ชุมชนมีทุนในชุมชนครบทุกด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการการดำเนินการพัฒนาศักยภาพบ้านสบยาบให้เป็นชุมชนน่าอยู่ โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ ที่เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในทุกกระบวนการผ่านการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน คือ (1) การมองเป้าหมายร่วมกัน โดยการจัดประชุมชาวบ้านเพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน มีวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ตรงกัน คือ พัฒนาชุมชนให้เป็นชุมชนน่าอยู่ และจัดกิจกรรมการสร้างวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน โดยผ่านกิจกรรมการประยุกต์ใช้กระบวนการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม (2) การสร้างโครงสร้าง/ กลไกพื้นฐานเพื่อการพัฒนาชุมชนแห่ง การเรียนรู้ โดยการเดินสำรวจเพื่อเก็บข้อมูล และจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อค้นหากลไกพื้นฐานในการพัฒนาให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ (3) การทำโครงการร่วมกัน โดยจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพบ้านสบยาบให้เป็นชุมชนน่าอยู่ และมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานร่วมกันระหว่างทีมผู้วิจัยและตัวแทนภาคประชาชน พบว่า กระบวนการดังกล่าวเกิดผลดีต่อชุมชนคือ การเกิดแนวคิดการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเกิดกระบวนการคิด การทำงานอย่างเป็นระบบ มีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของชุมชน เกิดการยอมรับสภาพ

ปัญหาในชุมชนและร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เกิดการเรียนรู้ในการวางแผนพัฒนาโครงการ การเขียนโครงการเพื่อของบประมาณหรือขอความช่วยเหลือจากองค์กรภายนอกต่าง ๆ และเกิดประสบการณ์ที่สามารถนำไปพัฒนาชุมชนในด้านอื่น ๆ ต่อไปได้การวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่ากระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของชุมชนสามารถนำไปปรับใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาศักยภาพชุมชนในด้านอื่น ๆ ต่อไป

กิตติ ปานแก้ว (2554) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทนักพัฒนาชุมชน (พัฒนากร) ในจังหวัดยะลา ที่ผู้นำชุมชนคาดหวัง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทนักพัฒนาชุมชน (พัฒนากร) ที่ผู้นำชุมชนคาดหวังของผู้นำชุมชนในพื้นที่จังหวัดยะลา เพื่อทราบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามบทบาทของนักพัฒนาชุมชน จังหวัดยะลา และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของนักพัฒนาชุมชนจังหวัดยะลา (พัฒนากร) ในบทบาทที่คาดหวังจากกรอบแนวคิดทฤษฎีของผู้นำชุมชนตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อยู่ในพื้นที่ และปัจจัยสภาพแวดล้อม ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในงานพัฒนาชุมชน การมีส่วนร่วมในงานพัฒนาชุมชนของผู้นำชุมชนในพื้นที่จังหวัดยะลา ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยเชิงสำรวจ คือ กลุ่มตัวอย่างผู้นำชุมชน ซึ่งอยู่ในพื้นที่จังหวัดยะลา ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน, อาสาพัฒนาชุมชน, ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน, คณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับตำบล, ประชาชนชาวบ้าน, คณะกรรมการเยาวชนระดับตำบล, คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต/ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง จำนวน 290 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โปรแกรม SPSS for Windows เพื่อหาค่าสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการแจกแจงข้อมูลเบื้องต้น และวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปร โดยใช้ค่า t-test และ F-test โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของนักพัฒนาชุมชน (พัฒนากร) ในจังหวัดยะลา ที่ผู้นำชุมชนคาดหวัง พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า (1) ด้านการเป็นผู้ส่งเสริม โดยภาพรวมบทบาทหน้าที่ของนักพัฒนาชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง (2) ด้านการเป็นผู้ประสานงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (3) บทบาทด้านการเป็นผู้สนับสนุน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพ ระยะเวลาที่อยู่ในพื้นที่ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อบทบาทนักพัฒนาชุมชน แตกต่างกัน

อรอุมา สิงห์คำ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง ความเข้าใจของประชาชนชุมชนต่อการพัฒนาท้องถิ่น ตามที่ได้กำหนดไว้ในระเบียบเทศบาลตำบลสันกำแพง ว่าด้วยคณะกรรมการชุมชน พ.ศ. 2552 การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของประชาชนชุมชนต่อการพัฒนาท้องถิ่น ศึกษาบทบาทการบริหารงานของประชาชนชุมชนตลอดจนศึกษาปัญหา

อุปสรรคและปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานของประธานชุมชนให้มีประสิทธิภาพ การเก็บข้อมูล โดยวิธีการสัมภาษณ์ประธานชุมชนในเขตเทศบาลตำบลสันกำแพง ผลการศึกษาพบว่า ประธานชุมชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของประธานชุมชนตามที่ได้กำหนดไว้ในระเบียบเทศบาลตำบลสันกำแพง ว่าด้วยคณะกรรมการชุมชน พ.ศ. 2552 อยู่ในระดับดี เนื่องจากประธานชุมชนที่มาจากกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านโดยตำแหน่งนั้นมีประสบการณ์ด้านการบริหารงานพอสมควร จากการปฏิบัติตามหน้าที่ตาม พ.ร.บ. ลักษณะปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2457 ดังนั้นจึงมีความรู้ความเข้าใจด้านบทบาทหน้าที่ของตนเองในฐานะประธานชุมชนได้เป็นอย่างดี และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของประธานชุมชนนอกเหนือจากที่ได้กำหนดไว้ในระเบียบ ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน การพัฒนาชุมชน การเมือง การปกครองและการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน พบว่าประธานชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวพอสมควร แต่ยังคงขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบข้อ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาท้องถิ่น ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานในชุมชนที่ต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในส่วนของบทบาทการบริหารงานของประธานชุมชนพบว่า ประธานชุมชนทำหน้าที่เป็นผู้นำในการพัฒนาชุมชนในด้านต่าง ๆ ในรูปแบบของคณะกรรมการชุมชน และทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานราชการ ปัญหาอุปสรรคและปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของประธานชุมชน พบว่าประธานชุมชนบางส่วนมักจะมีปัญหาในการบริหารงานชุมชน การขาดความร่วมมือจากประชาชนในชุมชน การขาดงบประมาณในการบริหารในชุมชน ปัญหาด้านความสามัคคีของคนในชุมชน ปัญหาผู้บริหารท้องถิ่นเลือกข้าง ปัญหาการขาดจิตสำนึกในการบริหารงานของคณะกรรมการชุมชน ปัญหาขาดบุคลากรร่วมทำงาน ปัญหา สถานะประธานชุมชนปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพในชุมชนคือการมีส่วนร่วมของประชาชนและการวางแผนพัฒนาชุมชนแนวทางการพัฒนาชุมชนให้เกิดประสิทธิภาพนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรส่งเสริมและสนับสนุนบทบาทของประธานชุมชนเพื่อให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นให้เติบโตอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนตลอดไป

ตารางที่ 2-1 สรุปจากการศึกษา แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คุณลักษณะ	วัชรพงษ์ คำบุญเรือง (2550)	ประสิทธิ์ สุขทวีทรัพย์ (2549)	วัชร ัมพะมาลา (2551)	ไพรัช ต้นเอด (2552)	ศัษย์สรณ์ มงคลอทิวิเวช (2552)	กิตติ ปานแก้ว (2554)	อรอุมา สิงห์คำ (2554)
1. ด้านบุคลิกภาพ	✓		✓	✓			✓
2. ด้านมนุษยสัมพันธ์	✓	✓					✓
3. ด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม	✓	✓			✓		
4. ด้านความรู้ ความสามารถ ในการปฏิบัติงาน	✓		✓	✓	✓		✓
5. ด้านภาวะผู้นำ	✓		✓	✓	✓		✓

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชน ในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey research) โดยผู้วิจัยมุ่งศึกษา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชน โดยมีขั้นตอนของการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. เสนอผลการแปลผล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่เมืองพัทยา จำนวน 108,985 คน (ข้อมูลจากเมืองพัทยา ณ วันที่ 10 พฤษภาคม 2558)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่เมืองพัทยา จำนวน 108,985 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ด้วยการใช้สูตรการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามานะ (Yamane, 1967) ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

$$n = \text{จำนวนตัวอย่าง}$$

$$N = \text{จำนวนประชากรที่ศึกษา}$$

$$e = \text{ความคลาดเคลื่อน (กำหนดความคลาดเคลื่อนที่ .05)}$$

$$n = \frac{109,037}{1+(109,037 \times 0.05^2)}$$

$$n = \frac{109,037}{273.5925}$$

$$= 398.53$$

ผู้วิจัย จึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน และเก็บตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) คือ การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนจำนวนของประชากรตามขอบเขตการปกครอง จากนั้นทำการเก็บข้อมูลประชาชนที่อาศัยในพื้นที่เมืองพัทยาที่ให้ความร่วมมือกับผู้วิจัยในการให้ข้อมูล

ตารางที่ 3-1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เขตพื้นที่การปกครองในเขตเมืองพัทยา	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
เขต 1	28,381	104
เขต 2	26,723	98
เขต 3	26,138	96
เขต 4	27,795	102
รวม	109,037	400

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามแบบคำถามปลายปิด (Closed ended question) โดยผู้ตอบต้องเลือกคำตอบในข้อใดข้อหนึ่งที่ผู้วิจัยกำหนดให้ ซึ่งแบ่งแบบสอบถาม ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลลักษณะทั่วไปส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และการพักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครอง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี เป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 38 ข้อ โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก
3 คะแนน	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับปานกลาง

2	คะแนน	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับน้อยที่สุด
- ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดในการรับฟังข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ได้แก่ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำชุมชน และแนวคิดทฤษฎีการเกี่ยวกับการบริหารจัดการชุมชน จากนั้นนำมากำหนดกรอบความคิดเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาความเหมาะสม และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) เพื่อจะได้นำข้อที่ได้รับการพิจารณา และข้อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ จากผู้ทรงคุณวุฒิมาเป็นแนวในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ และเหมาะสมยิ่งขึ้น ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ประกอบด้วย

3.1 อาจารย์ ดร.ลือชัย วงษ์ทอง อาจารย์ประจำ วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.2 อาจารย์ยุทธกิจ เกียรสุวรรณภาส อาจารย์ประจำ วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.3 ดร.วีรวัฒน์ คำชาย รองนายกเมืองพัทยา

4. นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบแล้ว ไปทดสอบจำนวน 30 ชุด ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ยuth โภยวรรณ, 2550, หน้า 244)

มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อถือได้ สามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากรและเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จำนวน 400 ชุด และได้รับแบบสอบถามกลับมา จำนวน 400 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 โดยการวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2558 รวมระยะเวลา 1 เดือน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน โดยใช้วิธีการประมวลผลค่าทางสถิติ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูลและตอบวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และการพักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครอง โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี โดยค่าความถี่ (Frequency distribution) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยมีเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00	หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20	หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40	หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60	หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80	หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และการพักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครอง โดยใช้สถิติ One-way ANOVA ทดสอบความแตกต่างของ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และการพักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครอง กับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรีเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชน เมื่อพบความแตกต่างรายคู่ ใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างรายคู่ (Post hoc) โดยวิธี LSD

เกณฑ์การแปลผล

การหาค่าอันตรายภาคชั้น

$$\begin{aligned} \text{อันตรายภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00	หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20	หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40	หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60	หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80	หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เก็บข้อมูลจากการเก็บแบบสอบถาม จากประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำนวน 400 คน ซึ่งผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการวิเคราะห์เป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4-1 ข้อมูลทั่วไปตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
20-30 ปี	44	11.00
31-40 ปี	181	45.25
41-50 ปี	107	26.75
51 ปีขึ้นไป	68	17.00
รวม	400	100.00

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	91	22.75
ปริญญาตรี	269	67.25
สูงกว่าปริญญาตรี	40	10.00
รวม	400	100.00
รายได้ต่อเดือน		
น้อยกว่า 10,000 บาท	71	17.75
10,000-19,999 บาท	182	45.50
20,000-29,999 บาท	89	22.25
30,000-39,999 บาท	39	9.75
ตั้งแต่ 40,000 บาทขึ้นไป	19	4.75
รวม	400	100.00
การพักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครอง		
เขต 1	104	26.00
เขต 2	98	24.50
เขต 3	96	24.00
เขต 4	102	25.50
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4-1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้
 อายุ พบว่า อายุ 31-40 ปี เป็นส่วนมาก ร้อยละ 45.25 รองลงมาอายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.75 อายุ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 17.00 และน้อยที่สุด อายุ 20-30 ปี ร้อยละ 5.26
 ระดับการศึกษา พบว่า จบการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นส่วนมาก คิดเป็นร้อยละ 67.25 รองลงมาจบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 22.75 และน้อยที่สุดจบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 10.00
 รายได้ต่อเดือน พบว่า มีรายได้ต่อเดือน 10,000-19,999 บาท เป็นส่วนมาก คิดเป็นร้อยละ 45.50 รองลงมา มีรายได้ต่อเดือน 20,000-29,999 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.25 มีรายได้ต่อเดือน

น้อยกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.75 มีรายได้ต่อเดือน 30,000-39,999 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.75 และน้อยที่สุดมีรายได้ต่อเดือน ตั้งแต่ 40,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 4.75

การพักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครอง พบว่า มีที่พักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครอง เขต 1 เป็นส่วนมาก คิดเป็นร้อยละ 26.00 รองลงมา มีที่พักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครอง เขต 4 คิดเป็นร้อยละ 25.50 มีที่พักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครองเขต 2 คิดเป็นร้อยละ 24.50 และน้อยที่สุดมีที่พักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครองเขต 3 คิดเป็นร้อยละ 24.00

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชน ตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 4-2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับภาพรวมของคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ภาพรวม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	\bar{X}	SD	ระดับคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์	อันดับ
1. ด้านบุคลิกภาพ	4.03	.39	มาก	1
2. ด้านมนุษยสัมพันธ์	3.93	.54	มาก	5
3. ด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม	4.02	.44	มาก	2
4. ด้านความรู้ ความสามารถ ในการปฏิบัติงาน	3.97	.41	มาก	4
5. ด้านภาวะผู้นำ	3.98	.40	มาก	3

จากตารางที่ 4-2 ผลการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า ประชาชนเห็นว่าประชาชนสมควรมีด้านบุคลิกภาพมากกว่าด้านอื่น ๆ รองลงมาคือ ด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม ด้านภาวะผู้นำ ด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน และด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามรายด้านได้ดังนี้

ด้านบุคลิกภาพ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, $SD = 0.39$) เป็นอันดับที่ 1

ด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็น
ของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02, SD = 0.44$) เป็นอันดับที่ 2

ด้านภาวะผู้นำ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชน
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98, SD = 0.40$) เป็นอันดับที่ 3

ด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์
ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97, SD = 0.41$) เป็นอันดับที่ 4

ด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชน
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93, SD = 0.54$) เป็นอันดับที่ 5

ตารางที่ 4-3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ
ประชาชนชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชน ในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี
ด้านบุคลิกภาพ

ด้านบุคลิกภาพ	ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์					\bar{X}	SD	แปล ความ หมาย	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. พุดจาสุภาพ เรียบร้อย อ่อนโยน	87 (21.75)	229 (57.25)	84 (21.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.01	.65	มาก	5
2. สามารถควบคุม อารมณ์ และความรู้สึก ได้ดี	111 (27.75)	204 (51.00)	85 (21.25)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.07	.69	มาก	3
3. มีความอดทนอดกลั้น กระตือรือร้น ในการทำงาน	103 (27.75)	198 (49.50)	99 (24.75)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.01	.71	มาก	6
4. แต่งกายเหมาะสม สุภาพ เรียบร้อย ถูกกาลเทศะ	81 (20.25)	262 (65.50)	57 (14.25)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.06	.58	มาก	4
5. กระฉับกระเฉง แคล่วคล่องว่องไว ในการทำงาน	111 (27.75)	234 (58.50)	55 (13.75)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.14	.63	มาก	2
6. มีความมุ่งมั่นต่อ ความสำเร็จในงาน	65 (16.25)	243 (60.75)	83 (20.75)	9 (2.25)	0 (0.00)	3.91	.67	มาก	8

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

ด้านบุคลิกภาพ	ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์					\bar{X}	SD	แปล ความ หมาย	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
7. มีความมั่นใจและเชื่อมั่น ในตนเอง	65 (16.25)	219 (54.75)	112 (28.00)	4 (1.00)	0 (0.00)	3.85	.71	มาก	9
8. มีความจริงใจ เอื้อเฟื้อ เพื่อแผ่เห็นอกเห็นใจผู้อื่น	149 (37.25)	212 (53.00)	39 (9.75)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.28	.62	มากที่สุด	1
9. มีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าส่วนตัว	109 (27.25)	185 (46.25)	106 (26.25)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.01	.73	มาก	7
ภาพรวม						4.03	.39	มาก	

จากตารางที่ 4-3 ผลการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ภาพรวม ด้านบุคลิกภาพ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, $SD = 0.39$) เมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้

มีความจริงใจ เอื้อเฟื้อเพื่อแผ่เห็นอกเห็นใจผู้อื่น พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.28$, $SD = 0.62$) เป็นอันดับที่ 1

กระฉับกระเฉง แคล่วคล่องว่องไวในการทำงาน พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, $SD = 0.63$) เป็นอันดับที่ 2

สามารถควบคุมอารมณ์ และความรู้สึกได้ดี พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, $SD = 0.69$) เป็นอันดับที่ 3

แต่งกายเหมาะสม สุภาพ เรียบร้อย ถูกกาลเทศะ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, $SD = 0.58$) เป็นอันดับที่ 4

พูดจาสุภาพ เรียบร้อย อ่อนโยน พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, $SD = 0.65$) เป็นอันดับที่ 5

มีความอดทนอดกลั้น กระตือรือร้นในการทำงาน พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, $SD = 0.71$) เป็นอันดับที่ 6

มีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, $SD = 0.73$) เป็นอันดับที่ 7

มีความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จในงาน พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็น
ของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91, SD = 0.67$) เป็นอันดับที่ 8

มีความมั่นใจและเชื่อมั่นในตนเอง พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็น
ของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85, SD = 0.71$) เป็นอันดับที่ 9

ตารางที่ 4-4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ
ประชาชนชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี
ด้านมนุษยสัมพันธ์

ด้านมนุษยสัมพันธ์	ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์					\bar{X}	SD	แปล ความ หมาย	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. สามารถทำงานร่วมกับ ประชาชนในชุมชน/ หมู่บ้านและหน่วยงาน ภาครัฐ เอกชน ได้เป็น อย่างดี	119 (29.75)	79 (19.75)	202 (50.50)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.79	.87	มาก	5
2. สามารถปรับตัว เข้ากับประชาชน และสถานการณ์ได้ อย่างเหมาะสม	91 (22.75)	184 (46.00)	111 (27.75)	14 (3.50)	0 (0.00)	3.88	.79	มาก	4
3. ส่งเสริมและสนับสนุน การทำกิจกรรมของ ชุมชน/หมู่บ้าน	79 (19.75)	211 (52.75)	110 (27.50)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.92	.68	มาก	3
4. พุดคุยสนุกสนาน เป็นกันเองกับชาวบ้าน	118 (29.50)	203 (50.75)	79 (19.75)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.10	.69	มาก	1
5. มีความใส่ใจในการ ต้อนรับผู้มาติดต่อ ประสานงาน หรือผู้มา เยี่ยมเยือนชุมชน/หมู่บ้าน	89 (22.25)	219 (54.75)	92 (23.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.99	.67	มาก	2
ภาพรวม						3.93	.54	มาก	

จากตารางที่ 4-4 ผลการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชน ตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ภาพรวมด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$, $SD = 0.54$) เมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้

พูดคุยสนุกสนาน เป็นกันเองกับชาวบ้าน พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, $SD = 0.69$) เป็นอันดับที่ 1

มีความใส่ใจในการต้อนรับผู้มาติดต่อประสานงาน หรือผู้มาเยี่ยมเยือนชุมชน/ หมู่บ้าน พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, $SD = 0.67$) เป็นอันดับที่ 2

ส่งเสริมและสนับสนุนการทำกิจกรรมของชุมชน/ หมู่บ้าน พบว่า คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, $SD = 0.68$) เป็นอันดับที่ 3

สามารถปรับตัวเข้ากับประชาชนและสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม พบว่า คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, $SD = 0.79$) เป็นอันดับที่ 4

สามารถทำงานร่วมกับประชาชนในชุมชน/ หมู่บ้าน และหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ได้เป็นอย่างดี พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, $SD = 0.87$) เป็นอันดับที่ 5

ตารางที่ 4-5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม

ด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม	ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์					\bar{X}	SD	แปล ความ หมาย	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. มีความโปร่งใส ซื่อสัตย์ สุจริตในการทำงาน	87 (21.75)	229 (57.25)	84 (21.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.01	.65	มาก	3
2. ประพฤติตนอยู่ในกรอบ ศีลธรรมอันดี	111 (27.75)	204 (51.00)	85 (21.25)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.07	.69	มาก	1

ตารางที่ 4-5 (ต่อ)

ด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม	ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์					\bar{X}	SD	แปล ความ หมาย	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
3. มีทัศนคติที่ดีในการทำงาน ที่ได้รับผิดชอบ	103 (25.75)	198 (49.50)	99 (24.75)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.01	.71	มาก	4
4. มีความเป็นธรรมไม่ลำเอียง ยึดหลักความถูกต้อง ในการปฏิบัติงาน	81 (20.25)	262 (65.50)	57 (14.25)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.06	.58	มาก	2
5. อุทิศเวลาให้กับชุมชน/ หมู่บ้าน และประชาชน	92 (23.00)	234 (58.50)	55 (13.75)	15 (3.75)	4 (1.00)	3.99	.78	มาก	5
ภาพรวม						4.02	.44	มาก	

จากตารางที่ 4-5 ผลการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ภาพรวมด้านคุณธรรมศีลธรรมจริยธรรม พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, $SD = 0.44$) เมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้

ประพฤติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, $SD = 0.69$) เป็นอันดับที่ 1

มีความเป็นธรรม ไม่ลำเอียง ยึดหลักความถูกต้องในการปฏิบัติงาน พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, $SD = 0.58$) เป็นอันดับที่ 2

มีความโปร่งใส ซื่อสัตย์ สุจริตในการทำงาน พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, $SD = 0.65$) เป็นอันดับที่ 3

มีทัศนคติที่ดีในการทำงานที่ได้รับผิดชอบ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, $SD = 0.71$) เป็นอันดับที่ 4

อุทิศเวลาให้กับชุมชน/ หมู่บ้าน และประชาชน พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, $SD = 0.78$) เป็นอันดับที่ 5

ตารางที่ 4-6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ
 ประชาชนชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี
 ด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน

ด้านความรู้ ความสามารถ ในการปฏิบัติงาน	ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์					\bar{X}	SD	แปล ความ หมาย	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. มีความรู้เกี่ยวกับลักษณะ ทั่วไปของชุมชน/ หมู่บ้าน เช่น ความเป็นอยู่ การประกอบอาชีพ การนับถือศาสนา วัฒนธรรม ประเพณีความเชื่อ เป็นต้น	65 (16.25)	243 (60.75)	83 (20.75)	9 (2.25)	0 (0.00)	3.91	.67	มาก	6
2. มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยี ใหม่ ๆ ที่จะสามารถมาประยุกต์ ใช้ในการปฏิบัติงานได้ อย่างเหมาะสม	139 (34.75)	209 (52.25)	52 (13.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.22	.65	มากที่สุด	1
3. มีแนวคิดที่แปลกใหม่ และ สามารถนำความคิดนั้นมาปฏิบัติ หรือประยุกต์ใช้ในชุมชน/ หมู่บ้านได้	103 (25.75)	201 (50.25)	96 (24.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.02	.70	มาก	3
4. มีประสิทธิภาพในการทำงาน เกี่ยวกับชุมชน	117 (29.25)	110 (27.50)	173 (43.25)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.86	.84	มาก	10
5. มีความรอบรู้ความ เปลี่ยนแปลงของสังคมได้ดี	85 (21.25)	197 (49.25)	106 (26.50)	12 (3.00)	0 (0.00)	3.89	.76	มาก	9
6. มีทักษะในการถ่ายทอด ความรู้ที่ดีเข้าใจง่ายทำให้ สามารถดำเนินงานได้ในทิศทาง เดียวกัน	75 (18.75)	214 (53.50)	110 (27.50)	1 (0.25)	0 (0.00)	3.91	.69	มาก	8
7. มีความสามารถในการ ประสานงานทั้งภายใน และภายนอกชุมชน/ หมู่บ้าน	87 (21.75)	229 (57.25)	84 (21.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.01	.65	มาก	4
8. กล้าคิด กล้าตัดสินใจ ในการปฏิบัติงาน	111 (27.75)	234 (58.50)	55 (13.75)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.14	.63	มาก	2

ตารางที่ 4-6 (ต่อ)

ด้านความรู้ ความสามารถ ในการปฏิบัติงาน	ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์					\bar{X}	SD	แปล ความ หมาย	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
9. มีความรวดเร็ว ในการปฏิบัติงาน	103 (25.75)	198 (49.50)	99 (24.75)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.01	.71	มาก	5
10. มีความรับผิดชอบต่อ งานหรือกิจกรรมส่วนรวม	65 (16.25)	219 (54.75)	112 (28.00)	4 (1.00)	0 (0.00)	3.85	.71	มาก	11
11. สามารถทำงานร่วมกับ ประชาชน ชุมชน/ หมู่บ้าน ได้ดี	65 (16.25)	243 (60.75)	83 (20.75)	9 (2.25)	0 (0.00)	3.91	.67	มาก	7
ภาพรวม						3.97	.41	มาก	

จากตารางที่ 4-6 ผลการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ภาพรวมด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, $SD = 0.41$) เมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้

มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่จะสามารถมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.22$, $SD = 0.65$) เป็นอันดับที่ 1

กล้าคิด กล้าตัดสินใจในการปฏิบัติงาน พบว่า ประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรีเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, $SD = 0.63$) เป็นอันดับที่ 2

มีแนวคิดที่แปลกใหม่และสามารถนำความคิดเห็นนั้นมาปฏิบัติหรือประยุกต์ใช้ในชุมชน/หมู่บ้านได้ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, $SD = 0.70$) เป็นอันดับที่ 3

มีความสามารถในการประสานงานทั้งภายในและภายนอกชุมชน/หมู่บ้าน พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, $SD = 0.65$) เป็นอันดับที่ 4

มีความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, $SD = 0.71$) เป็นอันดับที่ 5

มีความรู้เกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของชุมชน/ หมู่บ้าน เช่น ความเป็นอยู่ การประกอบอาชีพ การนับถือศาสนา วัฒนธรรมประเพณี ความเชื่อ เป็นต้น พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, $SD = 0.67$) เป็นอันดับที่ 6

สามารถทำงานร่วมกับประชาชน ชุมชน/ หมู่บ้าน ได้ดี พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, $SD = 0.67$) เป็นอันดับที่ 7

มีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ที่ดีเข้าใจง่ายทำให้สามารถดำเนินงานได้ในทิศทางเดียวกัน พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, $SD = 0.69$) เป็นอันดับที่ 8

มีความรอบรู้ความเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ดี พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, $SD = 0.76$) เป็นอันดับที่ 9

มีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับชุมชน พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$, $SD = 0.84$) เป็นอันดับที่ 10

มีความรับผิดชอบต่องานหรือกิจกรรมส่วนรวม พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, $SD = 0.71$) เป็นอันดับที่ 11

ตารางที่ 4-7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ
ประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี
ด้านภาวะผู้นำ

ด้านภาวะผู้นำ	ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์					\bar{X}	SD	แปล ความ หมาย	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. ประพฤติตนเป็นแบบอย่าง ที่ดี	109 (27.25)	185 (46.25)	106 (26.50)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.01	.73	มาก	5
2. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าเปลี่ยนแปลง กล้าเสี่ยง และนำสิ่งใหม่ ๆ เข้ามาปรับใช้ กับการดำเนินงาน	81 (20.25)	262 (65.50)	57 (14.25)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.06	.58	มาก	1
3. มีความยืดหยุ่น และสามารถ ปรับตัวให้สอดคล้องกับ สถานการณ์ได้ดี	103 (25.75)	198 (49.50)	99 (24.75)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.01	.71	มาก	4

ตารางที่ 4-7 (ต่อ)

ด้านภาวะผู้นำ	ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์					\bar{X}	SD	แปล ความ หมาย	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
4. มีความสามารถในการทำงาน หรือบริหารงานตามแนวทาง การปฏิบัติงานของหน่วยงาน ส่วนกลางที่ได้มอบหมายให้	65 (16.25)	219 (54.75)	112 (28.00)	4 (1.00)	0 (0.00)	3.85	.71	มาก	8
5. สามารถสร้าง และพัฒนา ชุมชน/ หมู่บ้าน และประชาชน ให้เกิดความเข้มแข็ง พึ่งตนเองได้	92 (23.00)	234 (58.50)	55 (13.75)	15 (3.75)	4 (1.00)	3.99	.78	มาก	6
6. มีความสามารถในการจูงใจ และสร้างแรงจูงใจให้ประชาชน มีความรัก สามัคคีในการทำงาน ร่วมกัน	103 (21.75)	201 (57.25)	96 (21.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.02	.70	มาก	2
7. มีความสามารถในการชี้แนะ ให้คำปรึกษา และเสนอแนะแนว ทางการดำรงชีวิตของประชาชน	87 (21.75)	229 (57.25)	84 (21.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.01	.65	มาก	3
8. มีความสามารถในการ แก้ปัญหาความขัดแย้งทั้งภายใน และภายนอกชุมชน	75 (18.75)	214 (53.50)	110 (27.50)	0 (0.00)	1 (0.25)	3.91	.69	มาก	7
ภาพรวม						3.98	.40	มาก	

จากตารางที่ 4-7 ผลการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชน ตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ภาพรวมด้านภาวะผู้นำ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, $SD = 0.40$) เมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้

มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าเปลี่ยนแปลง กล้าเสี่ยงและนำสิ่งใหม่ ๆ เข้ามาปรับใช้กับการดำเนินงาน พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, $SD = 0.58$) เป็นอันดับที่ 1

มีความสามารถในการจูงใจ และสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนมีความรัก สามัคคี
ในการทำงานร่วมกัน พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชน
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02, SD = 0.70$) เป็นอันดับที่ 2

มีความสามารถในการชี้แนะ ให้คำปรึกษา และเสนอแนะแนวทางการดำรงชีวิตของ
ประชาชน พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.01, SD = 0.65$) เป็นอันดับที่ 3

มีความยืดหยุ่น และสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้ดี พบว่า คุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01, SD = 0.71$)
เป็นอันดับที่ 4

ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็น
ของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01, SD = 0.73$) เป็นอันดับที่ 5

สามารถสร้าง และพัฒนาชุมชน/ หมู่บ้าน และประชาชนให้เกิดความเข้มแข็ง
พึ่งตนเองได้ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 3.99, SD = 0.78$) เป็นอันดับที่ 6

มีความสามารถในการแก้ปัญหาความขัดแย้งทั้งภายในและภายนอกชุมชน พบว่า
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91, SD = 0.69$)
เป็นอันดับที่ 7

มีความสามารถในการทำงานหรือบริหารงานตามแนวทางการปฏิบัติงานของหน่วยงาน
ส่วนกลางที่ได้มอบหมายให้ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชน
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85, SD = 0.71$) เป็นอันดับที่ 8

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธาน ชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัย ส่วนบุคคล

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ 4-8 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชน
ตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ
(n = 400)

คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของ ประชาชน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ด้านบุคลิกภาพ	ระหว่างกลุ่ม	3	.18	.06	.39	.75
	ภายในกลุ่ม	396	60.53	.15		
	รวม	399	60.71			
ด้านมนุษยสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	3	.10	.03	.12	.94
	ภายในกลุ่ม	396	116.62	.29		
	รวม	399	116.73			
ด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	3	.17	.05	.29	.83
	ภายในกลุ่ม	396	78.59	.19		
	รวม	399	78.77			
ด้านความรู้ ความสามารถในการ ปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	3	.21	.07	.40	.74
	ภายในกลุ่ม	396	69.77	.17		
	รวม	399	69.99			
ด้านภาวะผู้นำ	ระหว่างกลุ่ม	3	.26	.08	.53	.65
	ภายในกลุ่ม	396	64.32	.16		
	รวม	399	64.58			

จากตารางที่ 4-8 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ
ประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน
มีคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี
แต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ 4-9 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา (n = 400)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ด้านบุคลิกภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.96	.48	3.19	.04*
	ภายในกลุ่ม	397	59.75	.15		
	รวม	399	60.71			
ด้านมนุษยสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	2	.56	.28	.96	.38
	ภายในกลุ่ม	397	116.17	.29		
	รวม	399	116.73			
ด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	.81	.40	2.07	.12
	ภายในกลุ่ม	397	77.95	.19		
	รวม	399	78.77			
ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	.80	.40	2.29	.10
	ภายในกลุ่ม	397	69.19	.17		
	รวม	399	69.99			
ด้านภาวะผู้นำ	ระหว่างกลุ่ม	2	.66	.33	2.05	.13
	ภายในกลุ่ม	397	63.92	.16		
	รวม	399	64.58			

จากตารางที่ 4-9 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านบุคลิกภาพประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของประชาชนชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4-10 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของประชาชนชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี
จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านบุคลิกภาพ

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
ต่ำกว่าปริญญาตรี	4.12	-	.11*	.09
ปริญญาตรี	4.00		-	-.02
สูงกว่าปริญญาตรี	4.03			-

* $p \leq .05$ (นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05)

จากตารางที่ 4-10 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธี
Pos hoc ของ LSD พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาค่าต่ำกว่าปริญญาตรี มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของประชาชนชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี สูงกว่า
ประชาชนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ 4-11 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชน
ตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม
รายได้ต่อเดือน (n = 400)

คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของ ประชาชนชุมชน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ด้านบุคลิกภาพ	ระหว่างกลุ่ม	4	2.15	.54	3.64	.00*
	ภายในกลุ่ม	395	58.55	.14		
	รวม	399	60.71			

ตารางที่ 4-11 (ต่อ)

คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของ ประชาชนชุมชน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ด้านมนุษยสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	4	2.50	.62	2.16	.07
	ภายในกลุ่ม	395	114.22	.28		
	รวม	399	116.73			
ด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	4	2.85	.71	3.71	.00*
	ภายในกลุ่ม	395	75.91	.19		
	รวม	399	78.77			
ด้านความรู้ ความสามารถในการ ปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	4	1.57	.39	2.27	.06
	ภายในกลุ่ม	395	68.41	.17		
	รวม	399	69.99			
ด้านภาวะผู้นำ	ระหว่างกลุ่ม	4	1.31	.32	2.04	.08
	ภายในกลุ่ม	395	63.27	.16		
	รวม	399	64.58			

จากตารางที่ 4-11 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ในด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน และด้านภาวะผู้นำ ไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรมของประชาชนชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4-12 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขต
เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ด้านบุคลิกภาพ

รายได้ต่อเดือน	\bar{X}	น้อยกว่า 10,000 บาท	10,000 - 19,999 บาท	20,000 - 29,999 บาท	30,000 - 39,999 บาท	ตั้งแต่ 40,000 บาทขึ้นไป
น้อยกว่า 10,000 บาท	4.18	-	.20*	.15*	.17*	.11
10,000-19,999 บาท	3.98		-	-.04	-.02	-.08
20,000-29,999 บาท	4.03			-	.02	-.04
30,000-39,999 บาท	4.00				-	-.06
ตั้งแต่ 40,000 บาทขึ้นไป	4.07					-

* $p \leq .05$ (นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05)

จากตารางที่ 4-12 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธี
Pos hoc ของ LSD พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน น้อยกว่า 10,000 บาท มีระดับความคิดเห็น
เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของประชาชนชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี
สูงกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน 10,000-19,999 บาท

ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน น้อยกว่า 10,000 บาท มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของประชาชนชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี
สูงกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน 20,000-29,999 บาท

ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน น้อยกว่า 10,000 บาท มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของประชาชนชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี
สูงกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน 30,000-39,999 บาท

ตารางที่ 4-13 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขต
เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ด้านคุณธรรม ศีลธรรม
จริยธรรม

รายได้ต่อเดือน	\bar{X}	น้อยกว่า 10,000 บาท	10,000- 19,999 บาท	20,000- 29,999 บาท	30,000- 39,999 บาท	ตั้งแต่ 40,000 บาทขึ้นไป
น้อยกว่า 10,000 บาท	4.20	-	.22*	.19*	.25*	.17
10,000-19,999 บาท	3.98		-	-.03	.03	-.05
20,000-29,999 บาท	4.01			-	.06	-.02
30,000-39,999 บาท	3.94				-	-.08
ตั้งแต่ 40,000 บาทขึ้นไป	4.03					-

* $p \leq .05$ (นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05)

จากตารางที่ 4-13 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธี
Pos hoc ของ LSD พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน น้อยกว่า 10,000 บาท มีระดับความคิดเห็น
เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรมของประชาชนชุมชนในเขต
เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี สูงกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน 10,000-19,999 บาท

ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน น้อยกว่า 10,000 บาท มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรมของประชาชนชุมชนในเขตเมืองพัทยา
จังหวัดชลบุรี สูงกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน 20,000-29,999 บาท

ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน น้อยกว่า 10,000 บาท มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรมของประชาชนชุมชนในเขตเมืองพัทยา
จังหวัดชลบุรี สูงกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน 30,000-39,999 บาท

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนที่มีการพักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครองต่างกัน
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี
แตกต่างกัน

ตารางที่ 4-14 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามการพักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครอง (n = 400)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ด้านบุคลิกภาพ	ระหว่างกลุ่ม	3	.12	.04	.26	.85
	ภายในกลุ่ม	396	60.59	.15		
	รวม	399	60.71			
ด้านมนุษยสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	3	.38	.12	.43	.72
	ภายในกลุ่ม	396	116.34	.29		
	รวม	399	116.73			
ด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	3	.15	.05	.25	.85
	ภายในกลุ่ม	396	78.61	.19		
	รวม	399	78.77			
ด้านความรู้ ความสามารถในการ ปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	3	.05	.01	.10	.95
	ภายในกลุ่ม	396	69.93	.17		
	รวม	399	69.99			
ด้านภาวะผู้นำ	ระหว่างกลุ่ม	3	.08	.02	.16	.92
	ภายในกลุ่ม	396	64.50	.16		
	รวม	399	64.58			

จากตารางที่ 4-14 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามการพักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครอง พบว่า ประชาชนที่มีการพักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครองต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี แต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4-15 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านบุคลิกภาพ แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
2. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
3. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
4. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
5. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านภาวะผู้นำ แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
6. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านบุคลิกภาพ แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
7. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
8. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน

ตารางที่ 4-15 (ต่อ)

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
9. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
10. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านภาวะผู้นำแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
11. ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านบุคลิกภาพแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
12. ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านมนุษยสัมพันธ์แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
13. ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรมแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
14. ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
15. ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านภาวะผู้นำแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
16. ประชาชนที่มีการพักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครองต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านบุคลิกภาพแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน

ตารางที่ 4-15 (ต่อ)

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
17. ประชาชนที่มีการพักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครองต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชน ในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
18. ประชาชนที่มีการพักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครองต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชน ในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
19. ประชาชนที่มีการพักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครองต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชน ในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
20. ประชาชนที่มีการพักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครองต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชน ในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้านภาวะผู้นำ แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา และการพักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครอง โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างรายคู่ ใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างรายคู่ (Post hoc) โดยวิธี LSD ที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี สรุปผลได้ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 31-40 ปี ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนมีรายได้ต่อเดือน 10,000-19,999 บาท ส่วนใหญ่มีที่พักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครองเขต 1 ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า โดยภาพรวมประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายด้าน พบว่า ด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม ด้านภาวะผู้นำ ด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายด้าน เป็นดังนี้

2.1 ด้านบุคลิกภาพ พบว่า ประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายข้อ พบว่า มีความจริงใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น พบว่า ประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ กระฉับกระเฉง

แคล่วคล่องว่องไวในการทำงาน สามารถควบคุมอารมณ์ และความรู้สึกได้ดี แต่งกายเหมาะสม สุภาพ เรียบร้อย ถูกกาลเทศะ พุดจาสุภาพ เรียบร้อย อ่อนโยน มีความอดทนอดกลั้น กระตือรือร้นในการทำงาน มีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว มีความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จในงาน และมีความมั่นใจและเชื่อมั่นในตนเอง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า ประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายชื่อ พบว่า พุดคุยสนุกสนาน เป็นกันเองกับชาวบ้าน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ มีความใส่ใจในการต้อนรับผู้มาติดต่อประสานงาน หรือผู้มาเยี่ยมเยือนชุมชน/หมู่บ้าน ส่งเสริมและสนับสนุนการทำกิจกรรมของชุมชน/หมู่บ้าน สามารถปรับตัวเข้ากับประชาชน และสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม และสามารถทำงานร่วมกับประชาชนในชุมชน/หมู่บ้านและหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2.3 ด้านคุณธรรมศีลธรรม จริยธรรม พบว่า ประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายชื่อ พบว่า ประพฤติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ มีความเป็นธรรม ไม่ลำเอียง ยึดหลักความถูกต้องในการปฏิบัติงาน มีความโปร่งใส ซื่อสัตย์ สุจริตในการทำงาน มีทัศนคติที่ดีในการทำงานที่ได้รับผิดชอบ และอุทิศเวลาให้กับชุมชน/หมู่บ้าน และประชาชน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2.4 ด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน พบว่า ประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายชื่อ พบว่า มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่จะสามารถมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ กล้าคิด กล้าตัดสินใจในการปฏิบัติงาน มีแนวคิดที่แปลกใหม่ และสามารถนำความคิดนั้นมาปฏิบัติหรือประยุกต์ใช้ในชุมชน/หมู่บ้านได้ มีความสามารถในการประสานงานทั้งภายในและภายนอกชุมชน/หมู่บ้าน มีความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน มีความรู้เกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของชุมชน/หมู่บ้าน เช่น ความเป็นอยู่ การประกอบอาชีพ การนับถือศาสนา วัฒนธรรมประเพณี ความเชื่อ เป็นต้น สามารถทำงานร่วมกับประชาชน ชุมชน/หมู่บ้านได้ดี มีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ที่ดีเข้าใจง่ายทำให้สามารถดำเนินงานได้ในทิศทางเดียวกัน มีความรอบรู้ความเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ดี มีประสิทธิภาพในการทำงานเกี่ยวกับชุมชน และมีความรับผิดชอบต่องานหรือกิจกรรมส่วนรวม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2.5 ด้านภาวะผู้นำ พบว่า ประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายชื่อ พบว่า มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าเปลี่ยนแปลง กล้าเสี่ยง และนำสิ่งใหม่ ๆ เข้ามาปรับใช้กับการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ มีความสามารถในการจูงใจ และสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนมีความรัก สามัคคีในการทำงานร่วมกัน

มีความสามารถในการชี้แนะ ให้คำปรึกษา และเสนอแนะแนวทางการดำรงชีวิตของประชาชน มีความยืดหยุ่น และสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้ดี ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี สามารถสร้างและพัฒนาชุมชน/ หมู่บ้าน และประชาชนให้เกิดความเข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ มีความสามารถในการแก้ปัญหาความขัดแย้งทั้งภายในและภายนอกชุมชน และมีความสามารถในการทำงานหรือบริหารงานตามแนวทางการปฏิบัติงานของหน่วยงานส่วนกลางที่ได้มอบหมาย ให้มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชน ตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา และการพักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครองต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การศึกษา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชน ในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า โดยภาพรวมประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องมาจากประชาชนในเขตเมืองพัทยามีความสนใจ และให้ความสำคัญของการดำเนินงานผู้นำชุมชนมากขึ้น ยิ่งในปัจจุบันระบบสารสนเทศ และข่าวสารเป็นไปอย่างเปิดเผยและทั่วถึงดังนั้น ประชาชนจึงเข้ามามีส่วนร่วมและแสดงออก ทางการเมืองทุกระดับมากขึ้น ดังนั้น จึงให้ความสนใจและสนใจรวมถึงมีความคาดหวังเกี่ยวกับการดำเนินงานของผู้นำชุมชนด้วย ดังนั้น ประชาชนในเขตเมืองพัทยาจึงมีความคาดหวังต่อ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เฟง บัวหอม (2548) กล่าวถึงหน้าที่ของผู้นำชุมชนว่าเป็นผู้รักษาหรือประสานให้สมาชิกของชุมชน อยู่ด้วยกันหมายถึงจะต้องอยู่ใกล้ชิดกับชุมชนมีความสัมพันธ์กันในชุมชนและเป็นที่ยอมรับของคน ในชุมชนทำให้มีความสามัคคีกลมเกลียวกันในชุมชนผู้นำชุมชนจึงเป็นผู้ปฏิบัติภารกิจของชุมชน ให้บรรลุวัตถุประสงค์หมายถึงต้องรับผิดชอบในกระบวนการวิธีการทำงานด้วยความมั่นคงและ

เข้าใจได้และต้องทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยบทบาทของผู้นำชุมชนต้องสนับสนุนให้เกิดการติดต่อสัมพันธ์ในกลุ่มหมายถึงจะต้องปฏิบัติงานในทางที่อำนวยความสะดวกให้เกิดการติดต่อสัมพันธ์และปฏิบัติกันด้วยดีของสมาชิกในชุมชนการติดต่อสื่อสารที่ดีจึงเป็นสิ่งสำคัญและเป็น การช่วยให้งานที่บรรลุเป้าหมายที่ดี

1.1 ด้านบุคลิกภาพ พบว่า ประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี เห็นด้วย อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจากประชาชนในเขตเมืองพัทยามีความเห็นว่าเป็นประธานชุมชน ต้องมีความจริงใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความกระฉับกระเฉง แคล่วคล่องว่องไว ในการทำงาน สามารถควบคุมอารมณ์ และความรู้สึกได้ดี มีการแต่งกายเหมาะสม สุภาพ เรียบร้อย ถูกกาลเทศะ พุดจากับประชาชนในพื้นที่ชุมชนมีความสุภาพ เรียบร้อย อ่อน โยน มีความอดทน อดกลั้น กระตือรือร้นในการทำงาน ตลอดจนมีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า ส่วนตัว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวัชรพงษ์ คำบุญเรือง (2550) ศึกษาเรื่อง คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้นำชุมชน ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า มีความต้องการผู้นำที่มีคุณลักษณะเพียบพร้อมในด้าน บุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติงาน และด้านภาวะผู้นำในระดับมากขึ้นไป ทั้งนี้เนื่องจากทุกกลุ่มต่างก็มีความต้องการ ผู้นำที่ดี มีความอดทน ขยัน มุ่งมั่นในการทำงาน และมีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าส่วนตน ให้ความช่วยเหลือประชาชนอย่างเต็มที่ ขณะเดียวกันจะต้องมีการทำงานที่โปร่งใส ซื่อสัตย์ และไว้วางใจได้บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกของประชาชน ในด้านการพัฒนา ชุมชนและแก้ไขปัญหาชุมชน ด้านการติดต่อประสานงาน ด้านการส่งเสริม การสร้างความรักความ สามัคคีในชุมชน และด้านส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณี

1.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า ประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี เห็นด้วย อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจากประชาชนในเขตเมืองพัทยามีความเห็นว่าเป็นประธานชุมชน ต้องเป็นผู้ที่มีอัธยาศัยไมตรีที่ดี พุดคุยสนุกสนาน เป็นกันเองกับชาวบ้าน มีความใส่ใจในการต้อนรับ ผู้มาติดต่อประสานงาน หรือผู้มาเยี่ยมเยือนชุมชน/ หมู่บ้าน ส่งเสริมและสนับสนุนการทำกิจกรรม ของชุมชน/ หมู่บ้าน ตลอดจนสามารถปรับตัวเข้ากับประชาชน และสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติงานของประธานชุมชนกับชาวบ้านสามารถเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของไพรัช ดันอุด (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้นำและ ประชาชนในการพัฒนาชุมชนเข้มแข็งเมืองนำอยู่: กรณีศึกษา เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำชุมชนและประชาชนมีแนวคิดในการพัฒนา ชุมชนเน้นบทบาท หน้าที่ของทุกคนในชุมชนต้องช่วยกันตั้งแต่เริ่มเข้าร่วม โครงการการดำเนินงาน

การประเมินผลรวมไปถึงการแสดงความคิดเห็นผ่านเวทีประชาคมการทำแผนชุมชนและการรวมกลุ่มเพื่ออำนาจ การต่อรองในขอบเขตของการตอบสนองความต้องการและแก้ปัญหาของชุมชน โดยได้รับประสบการณ์การพัฒนาจากบุคคลภายในและภายนอกชุมชน รูปแบบของการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนจะแสดงออกในลักษณะการตัดสินใจการควบคุมกำกับดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน ส่วนประชาชนแสดงออกในลักษณะของการปฏิบัติตามแผนภายใต้การตัดสินใจด้วยตนเอง ประชาชนได้รับผลประโยชน์คือปัญหาของชุมชนได้รับการแก้ไข ประชาชนมีส่วนร่วมในการทำแผนชุมชนมากขึ้นจึงได้รับงบประมาณพัฒนาชุมชนมากขึ้น

1.3 ด้านคุณธรรมศีลธรรม จริยธรรม พบว่า ประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องมาจากประชาชนในเขตเมืองพัทยามีความเห็นว่าประธานชุมชนต้องเป็นผู้ที่ประพฤติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี มีความเป็นธรรม ยึดหลักความถูกต้องในการปฏิบัติงาน มีความโปร่งใส ซื่อสัตย์ สุจริตในการทำงาน ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีในการทำงานที่ได้รับผิดชอบ และอุทิศเวลาให้กับชุมชน/ หมู่บ้าน และประชาชนอย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวัชร ธีรมาลา (2551) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยในการเข้าดำรงตำแหน่งประธานชุมชน: ศึกษาเฉพาะกรณีแขวงศรีวิชัย เทศบาลนครเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า การสมัครเข้าดำรงตำแหน่งประธานชุมชน เพื่อเป็นตัวแทนของประชาชนในชุมชนโดยเป็นงานอาสาสมัครตามแนวทางของการกระจายอำนาจ และเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนอันจะนำไปสู่ระบอบการเมืองที่เป็นประชาธิปไตย สำหรับเหตุผลส่วนตัวที่สมัครนั้น ก็เพราะมีแรงจูงใจทางสังคม ซึ่งเกิดจากการเรียนจากความต้องการทางสังคม การเป็นที่ยอมรับและจากของประชาชนในชุมชนเป็นอย่างดี อีกทั้งเป็นบุคคลที่กว้างขวาง และมีเครือข่าย สำหรับแรงจูงใจส่วนบุคคลประกอบไปด้วย ความต้องการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของชุมชน และเห็นถึงความสำคัญของปัญหาในชุมชนตนเอง ทั้งประสงค์จะเป็นผู้ประสานงานเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนของตน ประกอบกับมีความพร้อมทางด้านเศรษฐกิจ อาชีพที่มีความมั่นคง และมีเวลาว่างมากพอที่จะทำกิจกรรมให้กับชุมชน ผลดีของการดำรงตำแหน่งประธานชุมชน คือได้รับความเกรงใจและการยกย่องจากผู้บริหาร เทศบาลนครเชียงใหม่ และจากประชาชนในชุมชน ว่าเป็นบุคคลที่มีความเสียสละให้แก่ชุมชน รวมไปถึงได้รับความสะดวกในการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐมีอำนาจในการบริหารจัดการชุมชนตามที่กฎระเบียบกำหนด และยังได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินงานตามโครงการของรัฐบาล เช่น โครงการ SML

1.4 ด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน พบว่า ประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องมาจากประชาชนในเขตเมืองพัทยามีความเห็นว่า

ประธานชุมชนต้องเป็นผู้ที่ทันสมัยมีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่จะสามารถมาประยุกต์ใช้ ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม มีความกล้าคิด กล้าตัดสินใจในการปฏิบัติงาน มีแนวคิด ที่แปลกใหม่ และสามารถนำความคิดนั้นมาปฏิบัติหรือประยุกต์ใช้ในชุมชน/ หมู่บ้านได้ มีความสามารถในการประสานงานทั้งภายในและภายนอกชุมชน/ หมู่บ้าน มีความรวดเร็ว ในการปฏิบัติงาน มีความรู้เกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของชุมชน ตลอดจนสามารถทำงานร่วมกับ ประชาชน ชุมชน/ หมู่บ้านได้ดี มีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ที่ดีเข้าใจง่ายทำให้สามารถ ดำเนินงานได้ในทิศทางเดียวกัน มีความรอบรู้ความเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ดี ซึ่งสอดคล้อง กับแนวคิดของฉันทน์ ศรีทอง (2552) ซึ่งกล่าวไว้ว่าคุณลักษณะของผู้นำชุมชนต้องมีจิตใจมุ่งที่จะ พัฒนาชุมชน เพื่อก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นหรือนำพาให้ดีขึ้นจากสภาพเดิม ที่เป็นอยู่อย่างไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคใด ๆ ทั้งสิ้น ซึ่งผู้นำชุมชนต้องมีความซื่อตรงต่อเจ้าหน้าที่ ทั้งของหน่วยงานราชการและหน่วยงานเอกชนที่เข้าไปทำงานในชุมชนด้วยการให้ความร่วมมือ ส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน โดยส่วนรวมอย่างเต็มกำลัง และต่อเนื่อง นอกจากนี้แล้วผู้นำชุมชนต้องเป็นผู้ที่มีจิตใจเป็นกุศลมีความจริงจังในการทำงาน ด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้ง พร้อมทั้งจะเป็นผู้ให้ความสงเคราะห์ ช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ ช่วยเหลือตนเองได้และพ้นทุกข์ได้ในที่สุด และลักษณะที่สำคัญของ ผู้นำชุมชนต้องเป็นผู้ยอมรับในวิทยาการแผนใหม่รู้เท่าทันต่อข้อมูลข่าวสาร และความเจริญ ทางด้านเทคโนโลยีให้เหมาะสมต่อสภาพของชุมชนและอย่างสอดคล้องกับสภาพของปัญหา และความต้องการของประชาชนในชุมชน โดยส่วนรวม ประกอบกับผู้นำชุมชนต้องเป็นผู้ที่มีความ มั่นใจในตนเองไม่เอนเอียง และมีความห่วงใยต่อคำพูดที่ติฉินนินทาของบุคคลทุกฝ่าย เมื่อสิ่งที่ทำไปนั้นมีความถูกต้องและเหมาะสมแล้วต่อชุมชน โดยส่วนรวม ผู้นำชุมชนต้องมีค่านิยม ที่เป็นแบบประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายด้วยความตั้งใจและปฏิบัติ ตามมติของประชาชนส่วนใหญ่ ผู้นำชุมชนต้องเป็นผู้ที่มีภาวะความเป็นผู้นำอย่างสม่ำเสมอ ในทุกสถานการณ์และในทุกเรื่อง ผู้นำชุมชนต้องเป็นผู้ที่มีความจงรักภักดีต่อสถาบันของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์อย่างมั่นคง รวมถึงมีความเลื่อมใสศรัทธา ตลอดจนให้การส่งเสริม และสนับสนุนกลุ่มองค์กรต่าง ๆ ของประชาชนในชุมชนที่เป็นประโยชน์และสร้างความเป็น ปึกแผ่นให้แก่ประชาชนในหมู่บ้านอย่างจริงจังและอย่างต่อเนื่อง และผู้นำชุมชนต้องเป็นผู้ที่มี ภาวะความเป็นผู้นำอย่างสม่ำเสมอในทุกสถานการณ์

1.5 ด้านภาวะผู้นำ พบว่า ประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี เห็นด้วยอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจาก ประชาชนในเขตเมืองพัทยามีความเห็นว่าเป็นประธานชุมชนต้องเป็น ผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าเปลี่ยนแปลง และสามารถนำองค์ความรู้ แนวคิดใหม่ ๆ ที่เป็น

ประโยชน์ต่อชุมชนเข้ามาปรับใช้กับการดำเนินงานเพื่อทำให้เกิดประโยชน์กับชุมชนอย่างแท้จริง และยั่งยืน มีความสามารถในการจูงใจ และสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนมีความรัก สามัคคี ในการทำงานร่วมกัน มีความสามารถในการชี้แนะ ให้คำปรึกษา และเสนอแนะแนวทางการดำรงชีวิตของประชาชน ตลอดจนมีความยืดหยุ่น และสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้ดี ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี สามารถสร้าง และพัฒนาชุมชน/ หมู่บ้าน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวัชรพงษ์ คำบุญเรือง (2550) ได้ศึกษาเรื่อง คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้นำชุมชน ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า มีความต้องการผู้นำที่มีคุณลักษณะเพียบพร้อมในด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน และด้านภาวะผู้นำในระดับมากขึ้นไป ทั้งนี้เนื่องจากทุกกลุ่มต่างก็มีความต้องการผู้นำที่ดี มีความอดทน ขยัน มุ่งมั่นในการทำงาน และมีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ให้ความช่วยเหลือประชาชนอย่างเต็มที่ ขณะเดียวกันจะต้องมีการทำงานที่โปร่งใส ซื่อสัตย์ และไว้วางใจได้บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกของประชาชน ในด้านการพัฒนาชุมชนและแก้ไขปัญหาชุมชน ด้านการติดต่อประสานงาน ด้านการส่งเสริม การสร้างความรักความสามัคคีในชุมชน และด้านส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณี

2. การอภิปรายผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เป็นดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน และด้านภาวะผู้นำของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากประชาชนในเขตเมืองพัทยาที่แม้จะมีอายุแตกต่างกัน มีความต้องการที่จะเห็นประธานชุมชนต้องมีความจริงใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความกระฉับกระเฉง แคล่วคล่องว่องไวในการทำงาน สามารถควบคุมอารมณ์ และความรู้สึกได้ดี มีการแต่งกายเหมาะสม สุภาพ เรียบร้อย ถูกกาลเทศะ พูดจากับประชาชนในพื้นที่ชุมชนมีความสุภาพ เรียบร้อย อ่อนโยน มีความอดทนอดกลั้น กระจือร้อร้นในการทำงาน ตลอดจนมีความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว เช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประสิทธิ์ สุขทวีทรัพย์ (2549) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชน:

ศึกษากรณี เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาชุมชนการเข้ามาเป็นคณะกรรมการชุมชน เพศ อายุ ระดับการศึกษา ขนาดของครอบครัว ไม่มีผลต่อการทำงาน

2.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชน ตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน แต่ด้านบุคลิกภาพ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ เนื่องจากประชาชนในเขตเมืองพัทยาที่แม้จะมีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการที่จะเห็นประธานชุมชนเป็นผู้ที่ประพฤติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี มีความเป็นธรรม ยึดหลักความถูกต้องในการปฏิบัติงาน มีความโปร่งใส ซื่อสัตย์ สุจริต ในการทำงานตลอดจนมีทัศนคติที่ดีในการทำงานที่ได้รับผิดชอบ และอุทิศเวลาให้กับชุมชน/หมู่บ้าน และประชาชนอย่างเต็มที่ เช่นเดียวกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติ ปานแก้ว (2554) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทนักพัฒนาชุมชน (พัฒนากร) ในจังหวัดยะลาที่ผู้นำชุมชนคาดหวัง ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพ ระยะเวลาที่อยู่ในพื้นที่ และระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อบทบาทนักพัฒนาชุมชน แตกต่างกัน

2.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้ ต่อเดือน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ในด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน และด้านภาวะผู้นำ ไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรมของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งอาจเนื่องมาจากประชาชนที่มีรายได้น้อยมีความคาดหวังต่อประธานชุมชนมากกว่าประชาชนที่มีรายได้มาก เนื่องจากเห็นว่าประธานชุมชนจะเป็นผู้รับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ จากส่วนกลางที่เป็นการกระตุ้นให้เกิดรายได้ภายในครอบครัวเพื่อใช้สอยภายในครอบครัว อาจเป็นเพราะประธานชุมชนคือผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนในชุมชนมากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของประสิทธิ์ สุขทวีทรัพย์ (2549) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชน: ศึกษากรณี เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อ

บทบาทหน้าที่ในการพัฒนาชุมชนการเข้ามาเป็นคณะกรรมการชุมชน เพศ อายุ ระดับการศึกษา ขนาดของครอบครัว และรายได้ไม่มีผลต่อการทำงาน

2.4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามการพักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครอง พบว่า ประชาชนที่มีการพักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครองต่างก็มีคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี แต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ เนื่องมาจากประชาชนในเขตเมืองพัทยาที่แม้จะมีการพักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครองแตกต่างกัน แต่ก็มีความต้องการที่จะเห็นประธานชุมชนเป็นผู้ที่ประพฤติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี มีความเป็นธรรม ยึดหลักความถูกต้องในการปฏิบัติงาน มีความโปร่งใส ซื่อสัตย์ สุจริตในการทำงาน ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีในการทำงานที่ได้รับผิดชอบ และอุทิศเวลาให้กับชุมชน/ หมู่บ้าน และประชาชนอย่างเต็มที่เช่นเดียวกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติ ปานแก้ว (2554) ศึกษาเรื่อง บทบาทนักพัฒนาชุมชน (พัฒนากร) ในจังหวัดยะลา ที่ผู้นำชุมชนคาดหวัง ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพ ระยะเวลาที่อยู่ในพื้นที่ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อบทบาทนักพัฒนาชุมชนแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จากผลการศึกษา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า ด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยของระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี มากที่สุด ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเสนอแนะ ดังนี้

1.1 ผู้บริหารเมืองพัทยาควรมีการกำหนดนโยบายในการพัฒนาบุคลิกภาพของประธานชุมชนทุกคนที่จะเข้าสู่ตำแหน่งประธานชุมชน

1.2 ผู้บริหารเมืองพัทยาควรมีการกำหนดนโยบายในการเสริมสร้างจิตสำนึกด้านการบริหารจัดการแก่ประธานชุมชนทุกคนในการพัฒนาอารมณ สัมคมและการแสดงออกต่อบุคคลอื่น

2. จากผลการศึกษา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า ด้านคุณธรรมศีลธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยของระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี มากเป็นอันดับที่สอง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเสนอแนะ ดังนี้

2.1 ผู้บริหารเมืองพัทยาควรมีการกำหนดนโยบายในการส่งเสริมให้ประธานชุมชนเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีในการทำงานที่ได้รับผิดชอบ

2.2 ผู้บริหารเมืองพัทยาควรมีการกำหนดนโยบายในการส่งเสริมและกระบวนการตรวจสอบการทำงานของประธานชุมชนให้มีความโปร่งใส ซื่อสัตย์ สุจริตในการทำงาน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. จากผลการศึกษา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า ด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยของระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี มากที่สุด ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเสนอแนะ ดังนี้

1.1 ผู้บริหารเมืองพัทยาควรมีจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพของประธานชุมชนให้มีความเหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ เป็นประจำทุกปี

1.2 ผู้บริหารเมืองพัทยาควรจัดกิจกรรมกระตุ้นการสร้างจิตสำนึกแก่ประธานชุมชนในการพัฒนาอารมณีสังคมและการแสดงออกต่อบุคคลอื่น เช่น การจัด โครงการสายสัมพันธ์ระหว่างประธานชุมชนของเมืองพัทยากับประชาชนในพื้นที่

2. จากผลการศึกษา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า ด้านคุณธรรมศีลธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยของระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี มากเป็นอันดับที่สอง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเสนอแนะดังนี้

2.1 ผู้บริหารเมืองพัทยาควรจัดกิจกรรมเพื่อสร้างทัศนคติที่ดีในการทำงานที่ได้รับผิดชอบแก่ประธานชุมชนเป็นประจำทุกปี

2.2 ผู้บริหารเมืองพัทยาควรส่งเสริมกระบวนการตรวจสอบการทำงานของประธานชุมชนให้มีความโปร่งใส ซื่อสัตย์ สุจริตในการทำงานโดยประชาชนในพื้นที่เป็นกรรมการ

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ควรศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกสำหรับให้ผู้บริหารเมืองพัทยาใช้เป็นแนวทางเพื่อพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ของประธานชุมชนตามบทบาทการพัฒนาชุมชนที่ระบุในระเบียบเมืองพัทยา ว่าด้วยคณะกรรมการชุมชน พ.ศ. 2547

2. ควรศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี
ต่อการบริหารงานของประชนาชุมชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี เพื่อพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่
ของประชนาชุมชนให้ประสิทธิภาพต่อไป

บรรณานุกรม

- กนกศักดิ์ แก้วเทพ. (2530). *บทวิเคราะห์สหพันธ์ชาวจังหวัดขอนแก่นแห่งประเทศไทย: เศรษฐศาสตร์การเมืองว่าด้วยชาวนาสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิตติ ปานแก้ว. (2554). *บทบาทนักพัฒนาชุมชน (พัฒนากร) ในจังหวัดยะลาที่ผู้นำชุมชนคาดหวัง*. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ณัฐนรี ศรีทอง. (2552). *การเพิ่มศักยภาพภาวะความเป็นผู้นำในงานพัฒนาชุมชน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ประยุทธ์ ปยุตโต. (2538). *พระธรรมปิฎก*. กรุงเทพฯ: สหธรรมิก.
- ประเวศ วะสี. (2549). *การพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน สุขภาวะชุมชนเป็นรากฐานสุขภาวะทั้งหมด*. กรุงเทพฯ: สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ.
- ประสิทธิ์ สุทวิทรัพย์. (2549). *บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชน: ศึกษากรณี เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542. (2542, 29 พฤศจิกายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. หน้า 21-27.
- พัฒน์ บุญรัตน์พันธ์. (2527). *การสร้างพลังชุมชนโดยขบวนการพัฒนาชุมชน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- เพ่ง บัวหอม. (2548). *โครงสร้างอำนาจชุมชนกับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยตรงศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลสตึก อำเภอสตึก จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ, คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพโรช ดันอุดม. (2552). *การมีส่วนร่วมของผู้นำและประชาชนในการพัฒนาชุมชนเข้มแข็งเมืองนำอยู่: กรณีศึกษา เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอมะเขง จังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง, คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ยุทธ ไถยวรรณ. (2550). *สถิติเพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. กรุงเทพฯ: สายธาร.
- ระดม วงน้อย. (2527). *แนวคิดเรื่องชนชั้นนำและการศึกษาโครงสร้างอำนาจชุมชน*. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- วัชรพงษ์ คำบุญเรือง. (2550). *คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้นำชุมชน ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย*. การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วัชรระ ชัมทะมาลา. (2551). *ปัจจัยในการดำรงตำแหน่งประธานชุมชน: ศึกษาเฉพาะกรณีแขวงศรีวิชัย เทศบาลนครเชียงใหม่*. การค้นคว้าแบบอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศักดิ์ศรี มงคลอิทธิเวช. (2552). *กระบวนการพัฒนาศักยภาพชุมชนเพื่อให้เป็นชุมชนน่าอยู่: กรณีศึกษาบ้านสบยาย อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศาลาว่าการเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี. (2547). *ระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการชุมชน พ.ศ. 2547*.
ชลบุรี: ศาลาว่าการเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี.
- ศิริพงษ์ อดาวัดย์ ณ อุทยาน. (2539). *แนวความคิดและทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์*. เชียงใหม่: ดาว.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์, สมชาย หิรัญกิตติ และสมศักดิ์ วานิชยาภรณ์. (2545). *ทฤษฎีองค์การ*. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.
- เสาวนิต เสาธานนท์. (2542). *ภาวะผู้นำ*. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สุพัตรา สุภาพ. (2534). *สังคมวิทยา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- อรอุมา สิงห์คำ. (2554). *ความเข้าใจของประธานชุมชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นตามที่ได้กำหนดไว้ในระเบียบเทศบาลตำบลสันกำแพงว่าด้วยคณะกรรมการชุมชน พ.ศ. 2552*.
รายงานการศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- อรัญ จิตตะเสโน. (2552). *หลักการและวิธีการบริหารจัดการชุมชน*. เข้าถึงได้จาก
<http://www.scf.or.th/paper/page/15>
- อากรพันธ์ จันทร์สว่าง. (2530). *โครงการสารกิจ: การพัฒนาในช่วงระยะที่ 4 2524-2528*. กรุงเทพฯ: กรมการพัฒนาชุมชน.
- Evans, M. G. (1970). The effects of supervisory behavior on the path-goal relationship. *Organizational Behavior and Human Performance* 5, 277-298.
- House, R. J. (1996). Path-goal theory of leadership: Lessons, legacy, and a reformulated theory. *Leadership Quarterly*, 7(3), 323-352.

Vroom, V. H., & Jago, A. G. (1988). *The new leadership: Managing participation in organizations*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.

Yamane, T. (1967). *Statistics: An introductory analysis*. New York: Harper & Row.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชน
ในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้สร้างขึ้นเพื่อใช้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี โดยแบบสอบถามนี้ผู้วิจัยขอความกรุณาให้ท่านพิจารณาตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริงเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ คำตอบของท่านจะถูกเก็บเป็นความลับและนำไปใช้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาครั้งนี้เท่านั้น

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับท่าน เพียงคำตอบเดียว

1. อายุ

20-30 ปี

31-40 ปี

41-50 ปี

51 ปีขึ้นไป

2. ระดับการศึกษาที่ท่านสำเร็จการศึกษาสูงสุด

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

3. รายได้ต่อเดือน

น้อยกว่า 10,000 บาท

10,000-19,999 บาท

20,000-29,999 บาท

30,000-39,999 บาท

ตั้งแต่ 40,000 บาทขึ้นไป

4. ท่านพักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครอง

เขต 1

เขต 2

เขต 3

เขต 4

ตอนที่ 2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมือง
พัทธยา จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
ด้านบุคลิกภาพ					
1. พุดจาสุภาพ เรียบร้อย อ่อนโยน					
2. สามารถควบคุมอารมณ์ และความรู้สึก ได้ดี					
3. มีความอดทนอดกลั้น กระตือรือร้น ในการทำงาน					
4. แต่งกายเหมาะสม สุภาพ เรียบร้อย ถูกกาลเทศะ					
5. กระฉับกระเฉง แคล่วคล่องว่องไว ในการทำงาน					
6. มีความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จในงาน					
7. มีความมั่นใจและเชื่อมั่นในตนเอง					
8. มีความจริงใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น					
9. มีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว					

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
ด้านมนุษยสัมพันธ์					
1. สามารถทำงานร่วมกับประชาชนในชุมชน/ หมู่บ้านและหน่วยงานภาครัฐ เอกชนได้เป็นอย่างดี					
2. สามารถปรับตัวเข้ากับประชาชนและสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม					
3. ส่งเสริมและสนับสนุนการทำกิจกรรมของชุมชน/ หมู่บ้าน					
4. พุดคุยสนุกสนาน เป็นกันเองกับชาวบ้าน					
5. มีความใส่ใจในการต้อนรับผู้มาติดต่อประสานงาน หรือผู้มาเยี่ยมเยือนชุมชน/ หมู่บ้าน					
ด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม					
1. มีความโปร่งใส ซื่อสัตย์ สุจริตในการทำงาน					
2. ประพฤติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี					
3. มีทัศนคติที่ดีในการทำงานที่ได้รับผิดชอบ					
4. มีความเป็นธรรม ไม่ลำเอียง ยึดหลักความถูกต้องในการปฏิบัติงาน					
5. อุทิศเวลาให้กับชุมชน/ หมู่บ้านและประชาชน					

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
ด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน					
1. มีความรู้เกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของชุมชน/ หมู่บ้าน เช่น ความเป็นอยู่ การประกอบอาชีพ การนับถือศาสนา วัฒนธรรมประเพณี ความเชื่อ เป็นต้น					
2. มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่จะสามารถมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม					
3. มีแนวคิดที่แปลกใหม่ และสามารถนำความคิดนั้นมาปฏิบัติหรือประยุกต์ใช้ในชุมชน/ หมู่บ้านได้					
4. มีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับชุมชน					
5. มีความรอบรู้ความเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ดี					
6. มีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ที่ดี เข้าใจง่ายทำให้สามารถดำเนินงานได้ในทิศทางเดียวกัน					
7. มีความสามารถในการประสานงานทั้งภายในและภายนอกชุมชน/ หมู่บ้าน					
8. กล้าคิด กล้าตัดสินใจในการปฏิบัติงาน					
9. มีความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน					
10. มีความรับผิดชอบต่องานหรือกิจกรรมส่วนรวม					
11. สามารถทำงานร่วมกับประชาชนชุมชน/ หมู่บ้านได้ดี					

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
ด้านภาวะผู้นำ					
1. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี					
2. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าเปลี่ยนแปลง กล้าเสี่ยงและนำสิ่งใหม่ ๆ เข้ามาปรับใช้กับการดำเนินงาน					
3. มีความยืดหยุ่น และสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้ดี					
4. มีความสามารถในการทำงานหรือบริหารงานตามแนวทางการปฏิบัติงานของหน่วยงานส่วนกลางที่ได้มอบหมายให้					
5. สามารถสร้าง และพัฒนาชุมชน/หมู่บ้าน และประชาชนให้เกิดความเข้มแข็ง พึ่งตนเองได้					
6. มีความสามารถในการจูงใจ และสร้างแรงจูงใจให้ประชาชน มีความรัก สามัคคีในการทำงานร่วมกัน					
7. มีความสามารถในการชี้แนะให้คำปรึกษา และเสนอแนะแนวทางการดำรงชีวิตของประชาชน					
8. มีความสามารถในการแก้ปัญหา ความขัดแย้งทั้งภายในและภายนอกชุมชน					

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัย